

TÜRKİYE KALKINMA YARDIMLARI RAPORU | 2017

“DÜNYANIN
vicdani
TÜRKİYE”

*2015, 2016, 2017 Yıllarında İnsani Yardım / Gayri Safi Milli Hasıla Oranında Dünya Lideri, Türkiye

TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI

STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI

2018

HER ŞEY
BİR TEBESSÜM İÇİN

KÜNYE

Raporu Hazırlayanlar

M. Fatih SEVER, Gökhan UMUT,
Orhun Kerem SALMAN, Yasemin CANSUZ KURT

Tasarım

Ütopya Grafik

Fotoğraflar

TİKA Kurumsal İletişim Koordinatörlüğü
Anadolu Ajansı

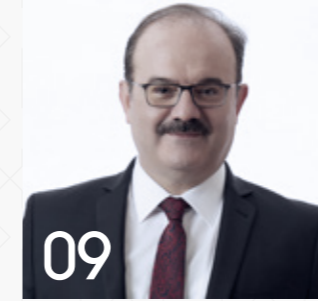
ISBN

978-975-19-6625-4

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ:
KÜLTÜR VE
TURİZM BAKANI

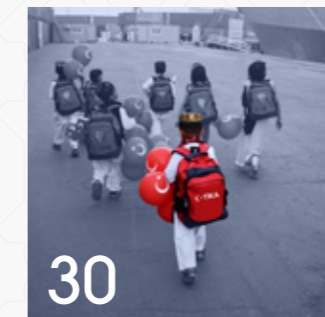

ÖNSÖZ:
TİKA BAŞKANI

YÖNETİCİ ÖZETİ:

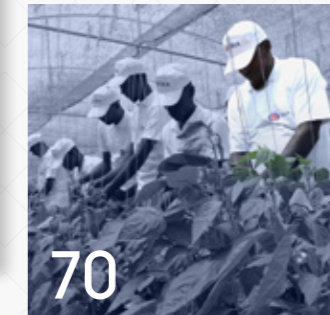
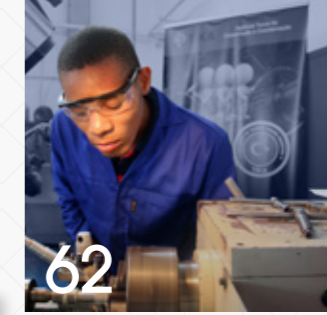

KALKINMA
YARDIMLARI
İSTATİSTİKLERİ

SOSYAL ALTYAPILAR
VE HİZMETLER

EKONOMİK
ALTYAPILAR
VE HİZMETLER

İNSANİ
YARDIMLAR

ÜRETİM
SEKTÖRLERİ

TÜRKİYE STK
YARDIMLARI

“DÜNYANIN HER YERİNE UZANIP NEREDE DERTLİ VARSA
TÜRKİYE OLARAK ORAYA GİDİP AZ VEYA ÇOK YARDIMDA BULUNACAĞIZ.”

RECEP TAYYİP ERDOĞAN

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı

SUNUŞ

Coğrafi keşifler ve sömürgecilik çağlarında temelleri atılan, 20. yüzyılda hâkim kılınan batı merkezli dünya düzeninin sarsılışını, farklı coğrafyalardan farklı oyuncuların öne çıktığı, çok kutuplu, çok merkezli girift düzenin inkişafını müşahade etmekteyiz. Türkiye; hem köklü geçmişinin omuzlarına yüklediği sorumluluklar hem de cihan mefkûresinin bir gereği olarak yeniden kurgulanan tarih sahnesinde adaleti, vicdanı ve hakkaniyeti savunan baş aktörlerden biri olmak zorundadır, buna muktedir, bunun için gönüllüdür.

Günümüz Türkiye'si, dünyanın vicdanı olma yolunda son üç yıldır gösterdiği başarı ile adından söz ettirmektedir. Bu minvalde ülkemize yönelik türlü beklentilerden biri, belki de en önemlisi; yardım isteyenine yardımına koşmamız, gücü tükenenin yanında olmamız, özetle ülkelerin kalkınma çabalarına destek olmamızdır.

Devraldığı yardımseverlik mirasının bilincinde

Türkiye, başta gönül coğrafyamız diye nitelendirdiğimiz toprakların kardeş bildiğimiz sakinleri olmak üzere yerkürenin her noktasında yardım yapabileceği herkese yardım elini uzatmaktadır.

Sadece Suriye'de, Myanmar'da, Filistin'de yıllardır süre gelen insani krizlerden zarar görenlere kucak açmakla, savaş, doğal afetler, kuraklık gibi acil yardım ulaştırılması gereken yerlere en hızlı biçimde ulaşmakla kalmayıp, Balkanlar, Orta Asya, Güney Amerika dâhil dünyanın dört bir yanında eğitim, sağlık, tarım, sanayi, idari ve sivil altyapılar gibi birçok alanda dünya milletlerini desteklemeye devam etmektedir.

Türkiye'nin son üç yıldır dünyanın en cömert ülkesi, bir başka deyişle dünyanın vicdanı olması sadece TİKA, AFAD, Kızılay gibi kurumlarımızın fedakâr çalışmaları ile değil, belki daha önemlisi milletimizin gönlündeki destek isteyene destek olma cömertliği ve bu doğrultuda çalışan tüm kurumlarımıza olan hürmeti sayesinde gerçekleşmektedir.

Başta, kalkınma işbirliği çalışmalarında himayelerini esirgemeyen Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere kalkınma yardımlarını tüm dünyaya ulaştırmamızda emeği geçen bütün kurumlarımıza, sivil toplum kuruluşlarımıza ve özel sektörümüze teşekkür ediyor ülkemizin kalkınma neferlerinin göğsümüzü kabartan başarılarının devamını diliyorum.

Devraldığı yardımseverlik mirasının bilincinde Türkiye, başta gönül coğrafyamız diye nitelendirdiğimiz toprakların kardeş bildiğimiz sakinleri olmak üzere yerkürenin her noktasında yardım yapabileceği herkese yardım elini uzatmaktadır.

MEHMET NURİ ERSOY

Türkiye Cumhuriyeti
Kültür ve Turizm Bakanı

ÖNSÖZ

Son yıllarda kalkınma iş birliği alanında önemli adımlar atan TİKA, bu iş birliği projelerinin bir parçası olarak, ülkelerin gerek kalkınma süreçlerindeki uzun soluklu ihtiyaçlarını, gerekse kriz anlarında duydukları acil ihtiyaçları karşılamada da önemli gelişmelerin aktörlerinden olmuştur. 59 ülkede bulunan program koordinasyon ofisleri vasıtasıyla hızlı hareket kabiliyetine sahip olan TİKA, ülkemizin bu alanda faaliyet gösteren kurumlarıyla iş birliği yaparak yerel ihtiyaçları hızlı ve etkin bir şekilde karşılama başarısını göstermektedir. TİKA'nın program koordinasyon ofisleri sayesinde kriz anında insanların gereksinimlerinin neler olduğunun en doğru şekilde belirlenmesi sağlanarak, yardımların etkin olarak yerine ulaşması sağlanmaktadır. Ülkemizin diğer güzide kurumlarının da gayretleriyle, sonuç odaklı yardım pratiği kazanan TİKA, uluslararası platformda da Türkiye'nin bu alanda bir marka olmasına önemli katkılarda bulunmuştur.

Gönül coğrafyamıza yönelik yapılan kalkınma yardımları, Balkanlardan Orta Asya'ya, Latin Amerika'dan Afrika'ya kadar geniş bir coğrafyada gönül köprüleri kurmaya devam etmiş, ülkelerle iş birliklerini güçlendirmiş ve özellikle eğitim, sağlık ve suya erişim gibi sosyal altyapıların güçlendirilmesine yönelik büyük projelere imza atılmıştır.

Ülkemiz 2017 yılında yapmış olduğu 8,12 milyar dolarlık resmi kalkınma yardımıyla OECD bünyesindeki Kalkınma Yardımları Komitesi'ne üye olan ülkeler arasında ABD, Almanya, Birleşik Krallık, Japonya ve Fransa'nın ardından en çok yardım yapan altıncı ülke olmuştur. Yapılan resmi kalkınma yardımlarının Gayri Safi Milli Hasıla'ya oranına göre ise İsveç, Lüksemburg ve Norveç'in ardından %0,95 ile en fazla yardım yapan dördüncü ülke olmuştur. Ülkemiz yakalamış olduğu bu oranla Birleşmiş Milletler'in Binyıl Kalkınma Hedefi olan %0,70 hedefini geçmiştir.

Başta, her zaman güçlü desteğini hissettiğimiz milletimiz olmak üzere tüm ilgili kurum ve kuruluşlarımıza şükranlarımızı sunuyorum. Ülkemizin kalkınma yardımlarının gerçekleştirilmesi ve raporlanmasında emeği geçen kamu kurumlarımız, özel sektörümüz ve sivil toplum kuruluşlarımız ile TİKA Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığımız nezdinde eserin hazırlanmasında görev alan tüm çalışma ekibine özverili çalışmalarından dolayı teşekkür ediyorum.

Dünyanın farklı coğrafyalarında bulunan program koordinasyon ofisleri vasıtasıyla hızlı hareket kabiliyetine sahip olan TİKA, ülkemizin bu alanda faaliyet gösteren kurumlarıyla iş birliği yaparak yerel ihtiyaçları hızlı ve etkin bir şekilde karşılama başarısını göstermektedir.

DR.SERDAR ÇAM

TİKA Başkanı

YÖNETİCİ ÖZETİ

Tarihin her döneminde yardıma ihtiyacı olanlar için elinden geleni yapmış Türkiye aynı duruş ve özveriye günümüzde de göstermektedir. 2011 yılında başlayan Suriye krizi ile birlikte yardımseverliğini tüm dünyaya kanıtlayan Türkiye, sürekli genişleyen yardım edilen ülkeler haritası ve sürekli artan yardım tutarları ile son üç yıldır dünyanın en cömert ülkesi olmanın gururunu yaşamaktadır.

Samimi, koşulsuz, şeffaf, insan merkezli yaklaşım neticesinde kalkınma yardımı konusu adil, eşitlikçi ve sürdürülebilir ilişkiler düzleminde ele alınmakta; "Türk Tipi Kalkınma Yardımı Modeli" tasavvurunun temelini bu ilkeler oluşturmaktadır.

Türkiye'nin resmi ve özel yardımlarının (STK'lar dâhil) 2017 yılında toplamı –bir başka deyişle toplam kalkınma yardımları– 9,33 milyar dolar olarak gerçekleşmiş ve ülkemiz; dünyanın sayılı donörleri arasında yer almıştır.

Samimi, koşulsuz, şeffaf, insan merkezli yaklaşım neticesinde kalkınma yardımı konusu adil, eşitlikçi ve sürdürülebilir ilişkiler düzleminde ele alınmakta; "Türk Tipi Kalkınma Yardımı Modeli" tasavvurunun temelini bu ilkeler oluşturmaktadır. Türkiye'nin kamu kurumları, STK'ları ve özel sektörü bu ilkeler doğrultusunda 165'ten fazla ülkede kalkınma yardımları çabalarını sürdürmektedir.

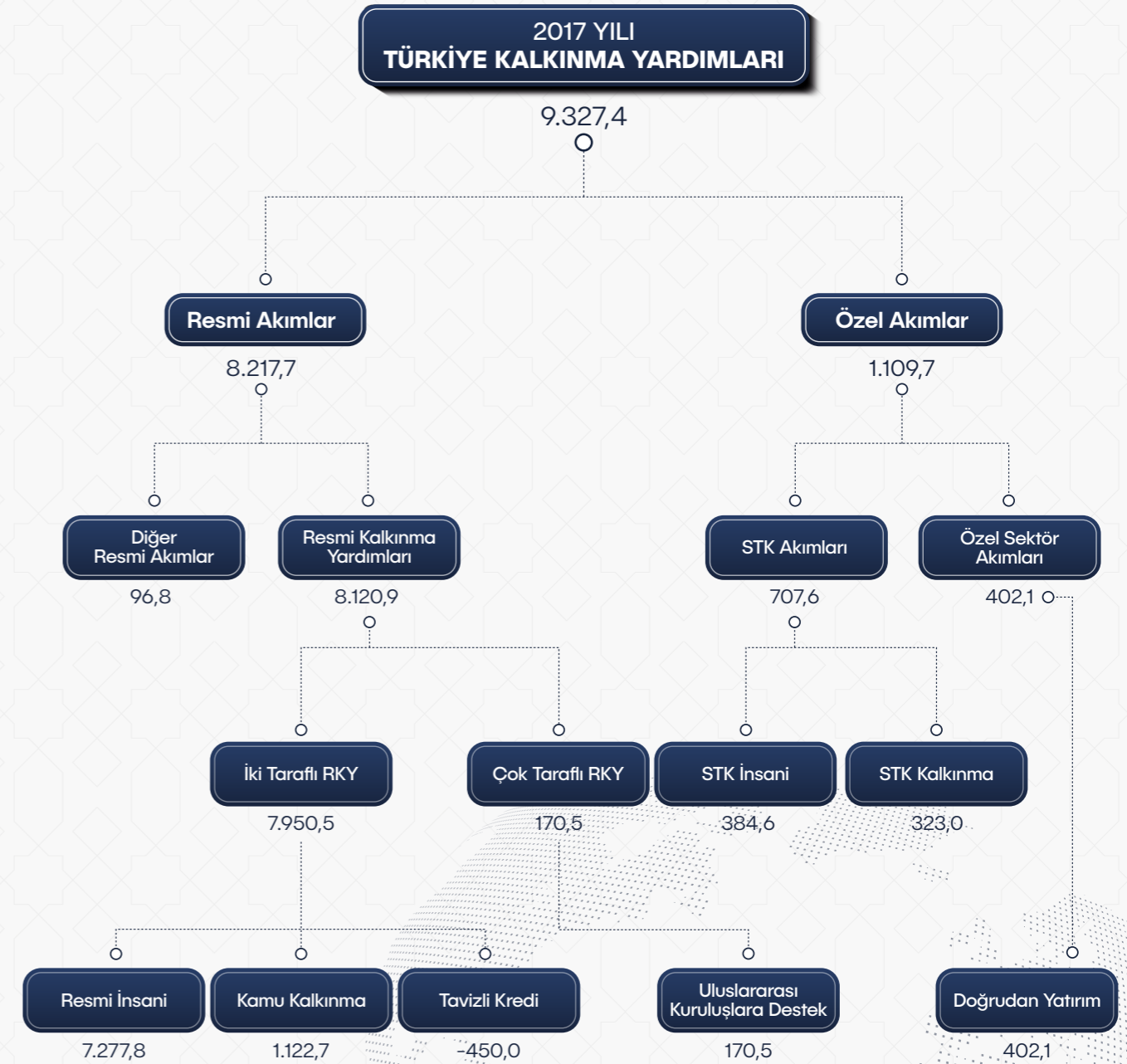
Türkiye'nin 2017 kalkınma yardımının 8,12 milyar dolarlık kısmı kamu kurum/kuruluşlarınınca gerçekleştirilen resmi kalkınma yardımlarıdır ve Türkiye bu alanda en yüksek yardım yapan 6. ülke konumundadır. Türkiye'yi dünyanın en cömert ülkesi haline getiren ise 7,28 milyar dolarlık insani yardımı olmuştur. Benzer şekilde resmi kalkınma yardımlarının milli gelire oranı BM'nin binde 7'lik hedefinin çok üzerinde %0,95 olarak gerçekleşmiştir.

STK'ların hibelerinden ve özel sektörün gelişmekte olan ülkelere doğrudan yatırımlarından oluşan kalkınma yardımları sırasıyla 707,6 ve 402,1 milyon dolardır. Bu tutarlar Türkiye'nin kamu kesimi dışında 1 milyar doların üzerinde yardım yaptığını göstermektedir.

2017 Türkiye Kalkınma Yardımları Raporunda ülkemizin kalkınma yardımı kavramına bakış açısı ile birlikte, yardımların sürdürülebilir kalkınma hedefleri ile ilişkisi, ülkeler ve sektörler ölçeğinde dağılımlar ve kamu, STK ve özel sektör yardımlarında öne çıkan program ve projelerden bilgiler yer almaktadır.

2017 YILI TÜRKİYE KALKINMA YARDIMLARI

[MİLYON DOLAR]

“DÜNYANIN **vicdani** TÜRKİYE”

TÜRKİYE 7,28 MİLYAR DOLARLIK TUTAR İLE 2017 YILINDA **DÜNYADA EN FAZLA İNSANİ YARDIM YAPAN ÜLKEDİR.**

ÜLKEMİZ İNSANİ YARDIMLARININ MİLLİ GELİRİNE ORANI 0,85 OLARAK GERÇEKLEŞMİŞTİR. **İNSANİ YARDIMLARININ MİLLİ GELİRE ORANI BAKIMINDAN TÜRKİYE DÜNYA LİDERİDİR.**

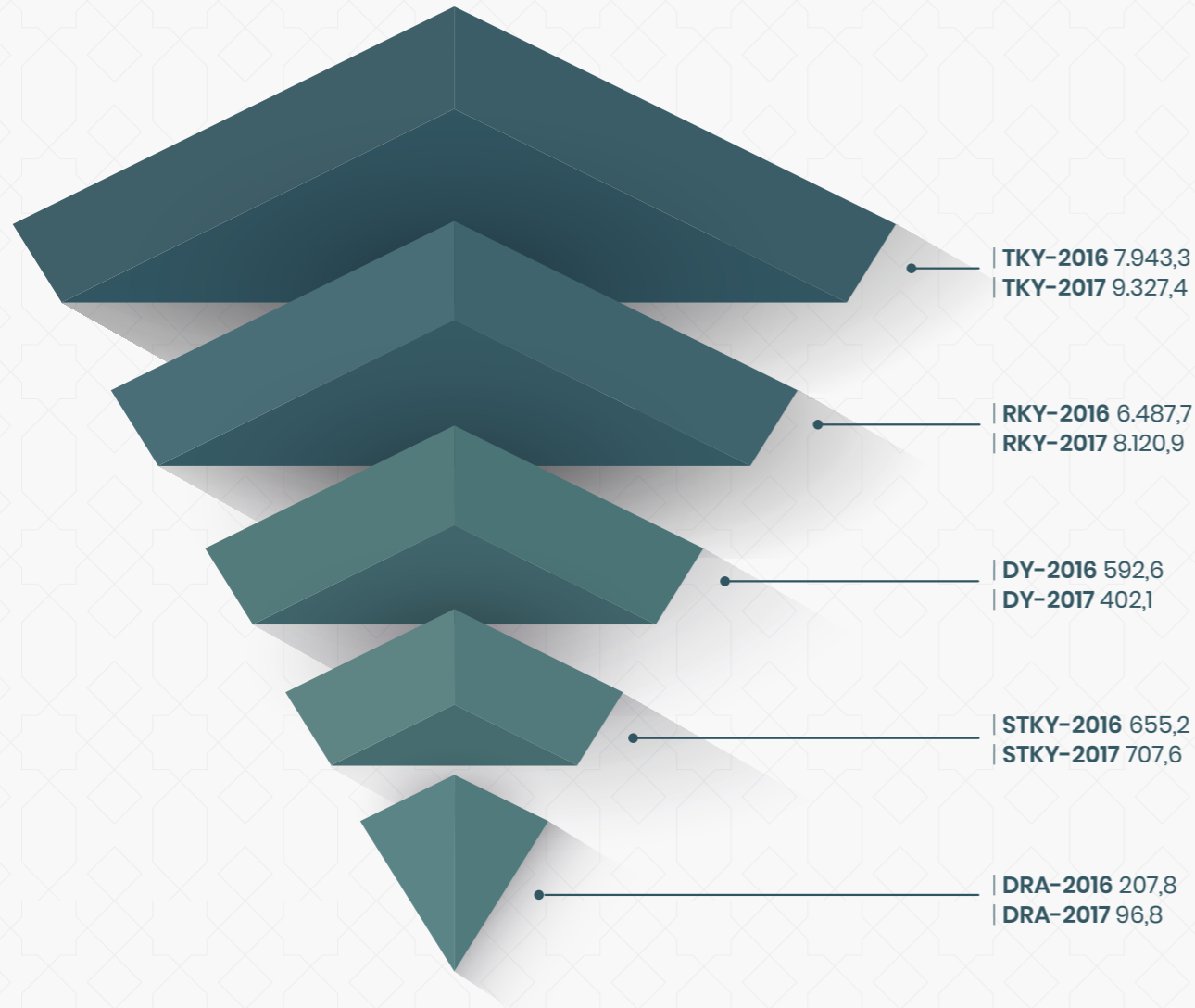
TİKA, AFAD, Kızılay
gibi kurumlar
ve çeşitli sivil toplum
kuruluşları aracılığıyla
dünyanın neresinde olursa olsun
MAĞDUR VE MAZLUM
duruma düşmüş
herkesin yardımına
koşuyoruz.

TÜRKİYE KALKINMA YARDIMLARI

TKY: Toplam Kalkınma Yardımları **RKY:** Resmi Kalkınma Yardımları **DRA:** Diğer Resmi Akımlar
DY: Doğrudan Yatırımlar **STKY:** STK Yardımları

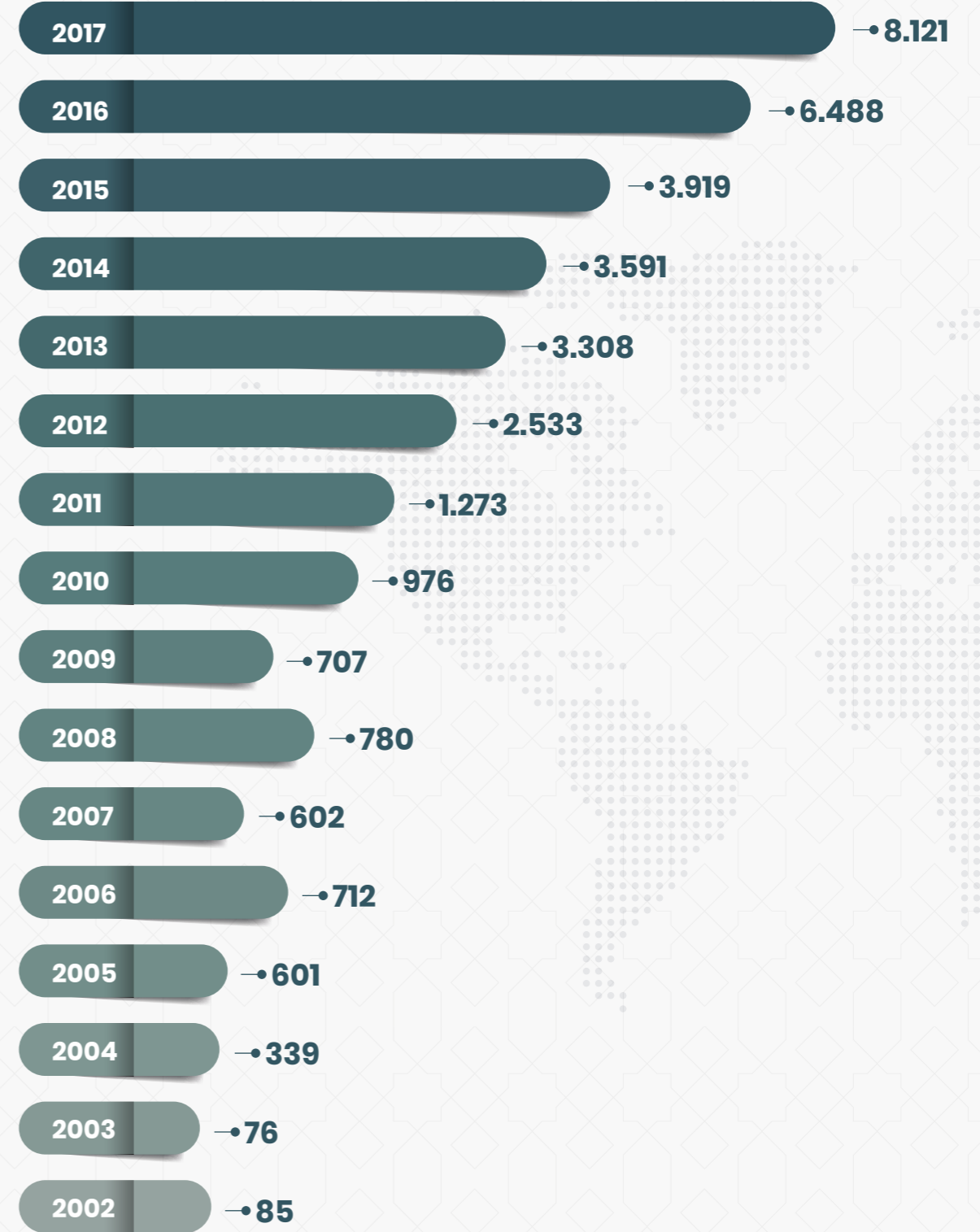
Grafik 1: Türkiye Kalkınma Yardımları [2016-2017 Milyon Dolar]

RESMİ KALKINMA YARDIMLARI 2017

Türkiye kalkınma yardımlarının en önemli parçası olan ve uluslararası izleme ve değerlendirme çalışmalarında ölçüt olarak kullanılan resmi kalkınma yardımları, 2016 yılındaki 6,49 milyar dolar seviyesinden %25 artışla 8,12 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 2: Türkiye Resmi Kalkınma Yardımları [2002-2017 Milyon Dolar]

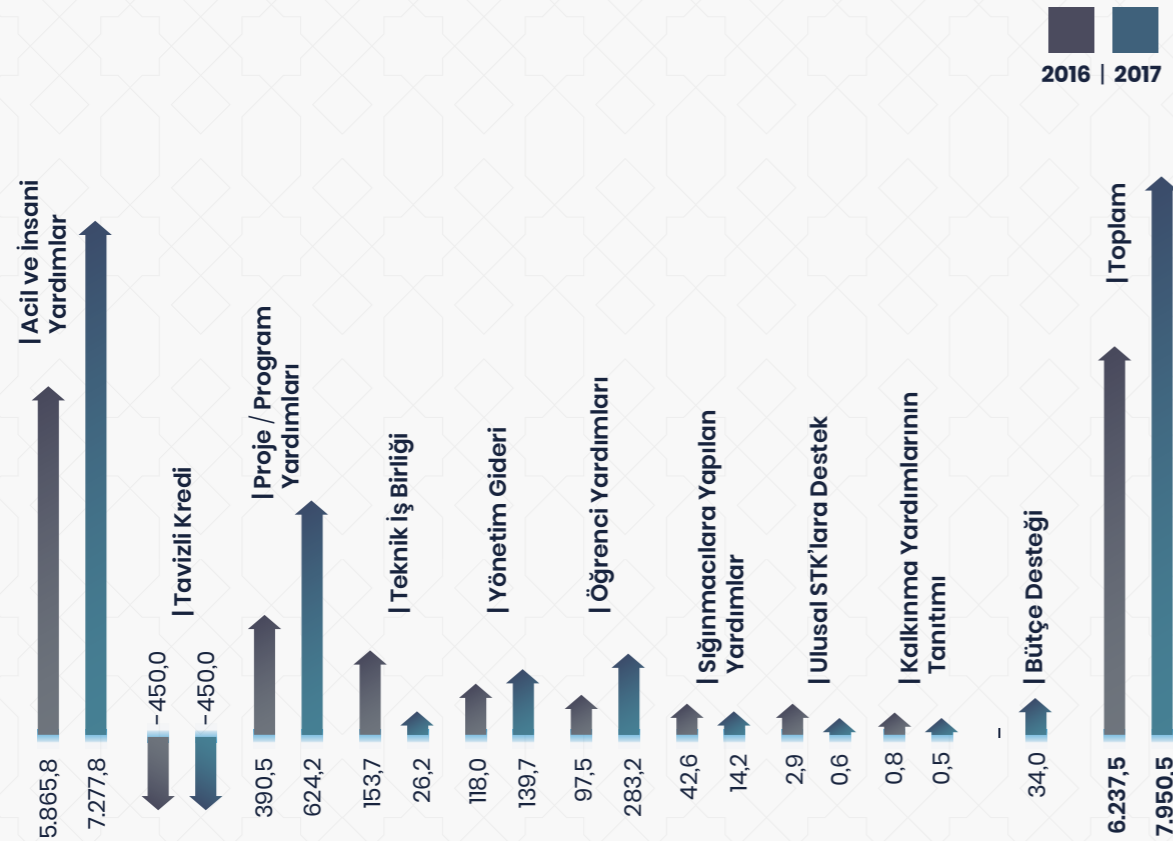
SON ÜÇ YILDA
DÜNYANIN
“EN CÖMERT”
ÜLKESİ **TÜRKİYE***

*İnsani Yardım / GSMH Oranında Üç Yıldır Dünya Birincisi

İKİ TARAF LI RESM İ KALKINMA YARDIMLARININ KATEGORİLERE GÖRE DAĞILIMI

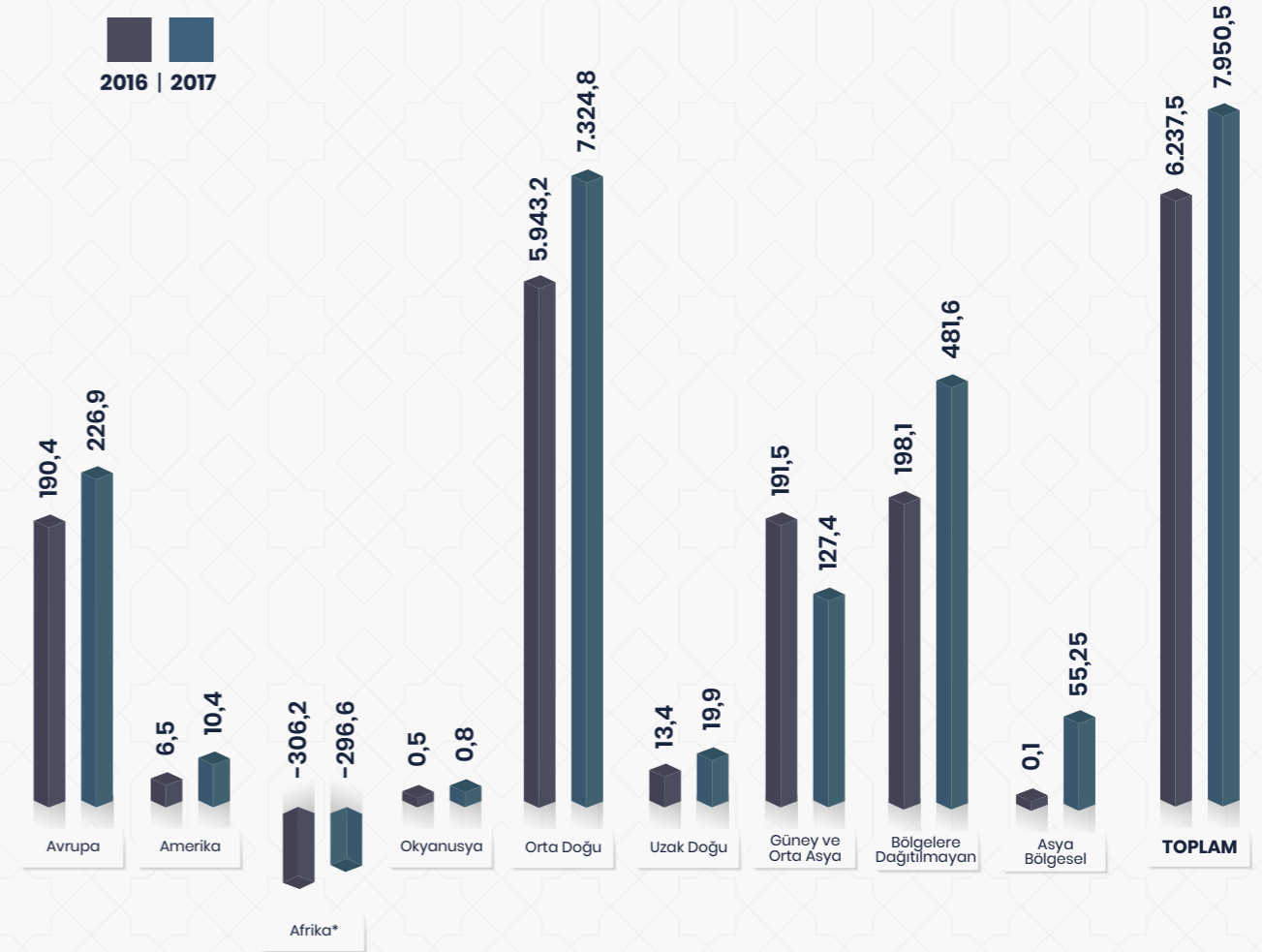

Grafik 3: Türkiye'nin İki Taraf LI Resmi Kalkınma Yardımlarının Kategorilere Göre Dağılımı [2016-2017; Milyon Dolar]

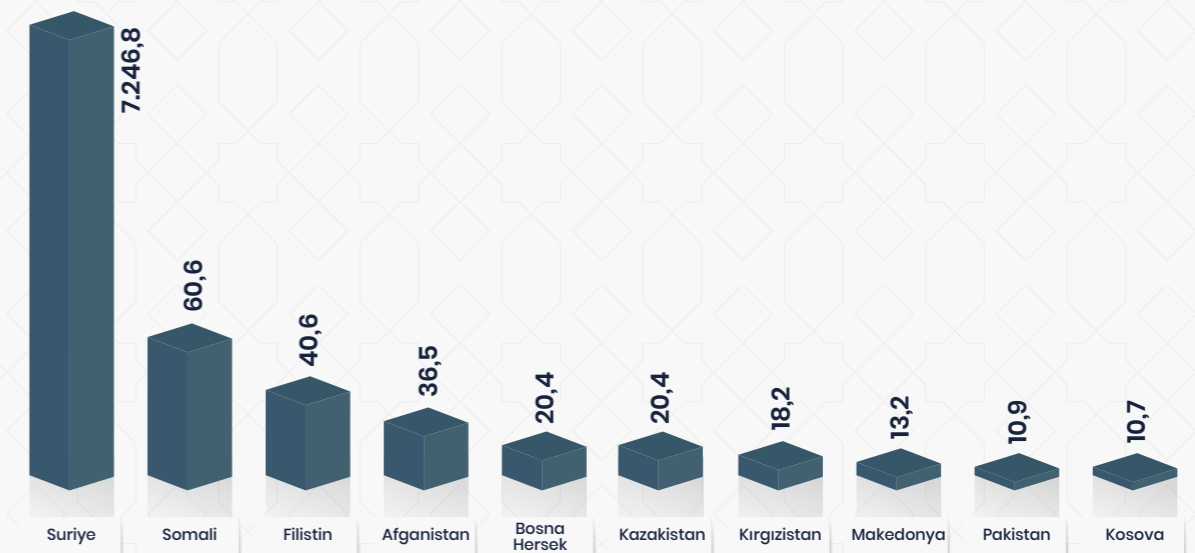
İKİ TARAF LI RESM İ KALKINMA YARDIMLARININ BÖLGESEL DAĞILIMI

Grafik 4: Türkiye'nin İki Taraf LI Resmi Kalkınma Yardımlarının Bölgesel Dağılımı [2016-2017; Milyon Dolar]

İKİ TARAF LI RESM İ KALKINMA YARDIMLARINDAN EN ÇOK YARARLANAN ÜLKELER

Grafik 5: Türkiye'nin İki Taraf LI Resmi Kalkınma Yardımlarından En Çok Yararlanan Ülkeler [2017; Milyon Dolar]

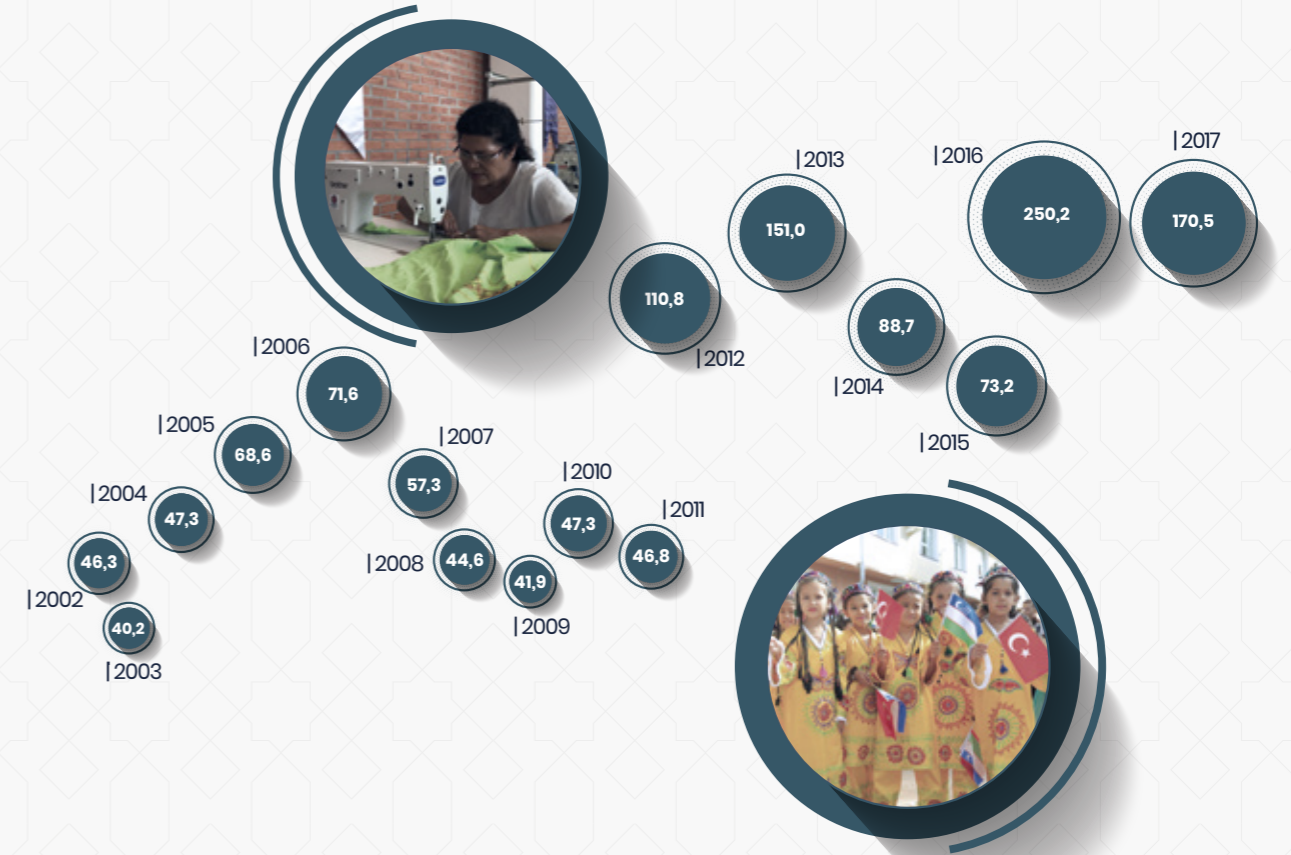
*Türkiye, 2016 yılında Afrika'ya 143,8 milyon dolar, 2017 yılında ise 153,4 milyon dolar hibe şeklinde yardım yapmıştır. OECD-DAC kuralları gereği, raporlama yaparken ülkelere sağlanan tavizli kredilerin geri ödemelerinin o yılı toplam yardım tutarından çıkarılması gerekmektedir. Bu nedenle, her iki yıl içinde Afrika ülkelerinin 450,0 milyon dolar olan kredi geri ödemeleri toplamdan düşüldükçe net yardım tutarı hesaplanmıştır.

"her şey bir tebessüm için..."

TÜRKİYE 2017 YILINDA **8,1 MİLYAR DOLARLIK** RESMİ KALKINMA YARDIMLARININ MİLLİ GELİRE ORANI OLAN **% 0,95** İLE OECD/DAC ÜYE ÜLKELERİ ARASINDA **4. SIRADA** YER ALMIŞTIR.

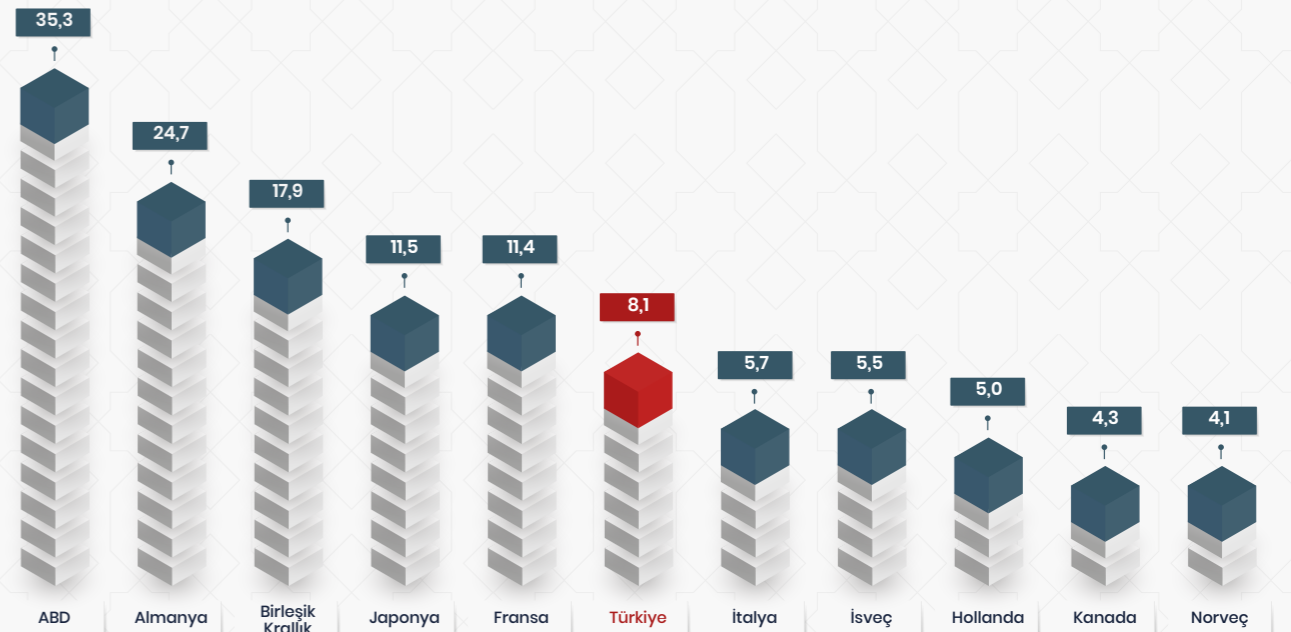
ULUSLARARASI KURULUŞLARA KATKILAR

Grafik 6: Uluslararası Kuruluşlara Yapılan Ödemelerin Yıllara Göre Değişimi [2002–2017; Milyon Dolar]

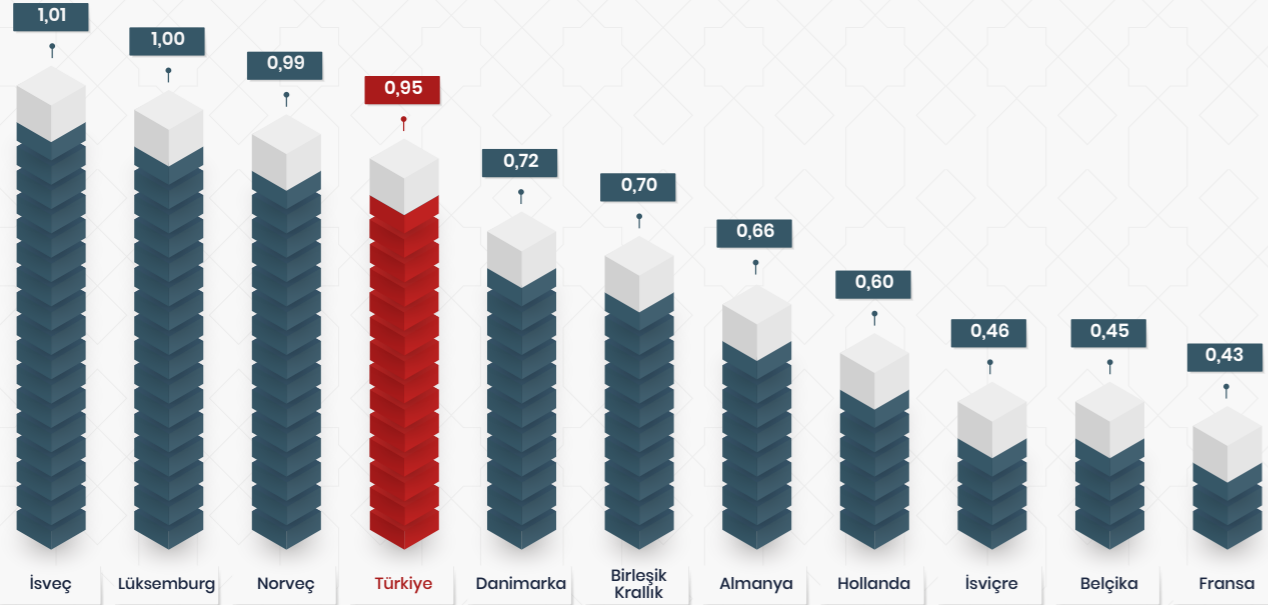
EN YÜKSEK YARDIM YAPAN OECD / DAC ÜYESİ 10 ÜLKENİN VE TÜRKİYE'NİN NET RKY RAKAMLARI

Grafik 7: OECD / DAC Üyesi Ülkelerin ve Türkiye'nin Net RKY Rakamları [2017; Milyon Dolar]

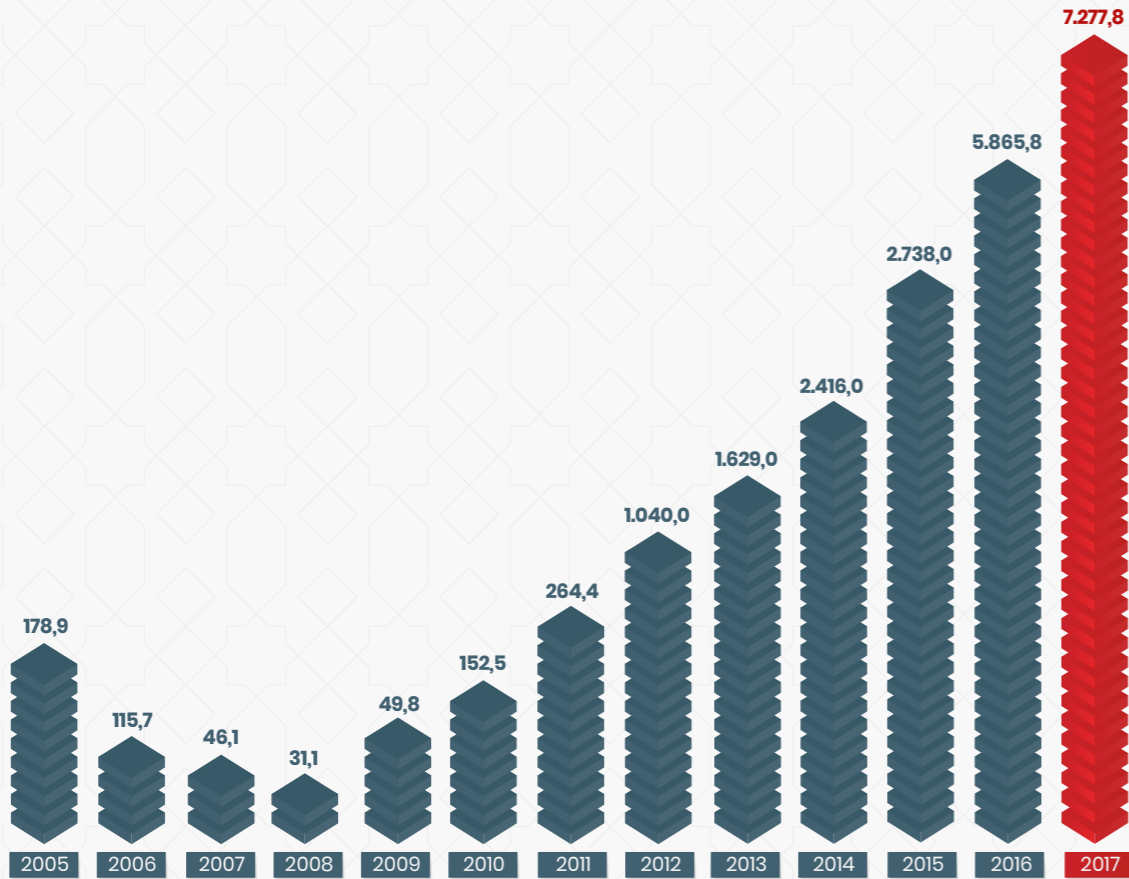
EN İYİ ORANA SAHİP İLK 10 OECD DAC ÜYESİ ÜLKENİN VE TÜRKİYE'NİN RKY / GSMH ORANLARI

Grafik 8: OECD / DAC Üyesi Ülkelerin ve Türkiye'nin Net RKY / GSMH Oranları [| 2017; %, | BM Hedefi: % 0,7]

TÜRKİYE'NİN RESMİ ACİL VE İNSANİ YARDIMLARININ YILLARA GÖRE DAĞILIMI

Grafik 9: Türkiye'nin Resmi Acil ve İnsani Yardımlarının Yıllara Göre Dağılımı [2005-2017; Milyon Dolar]

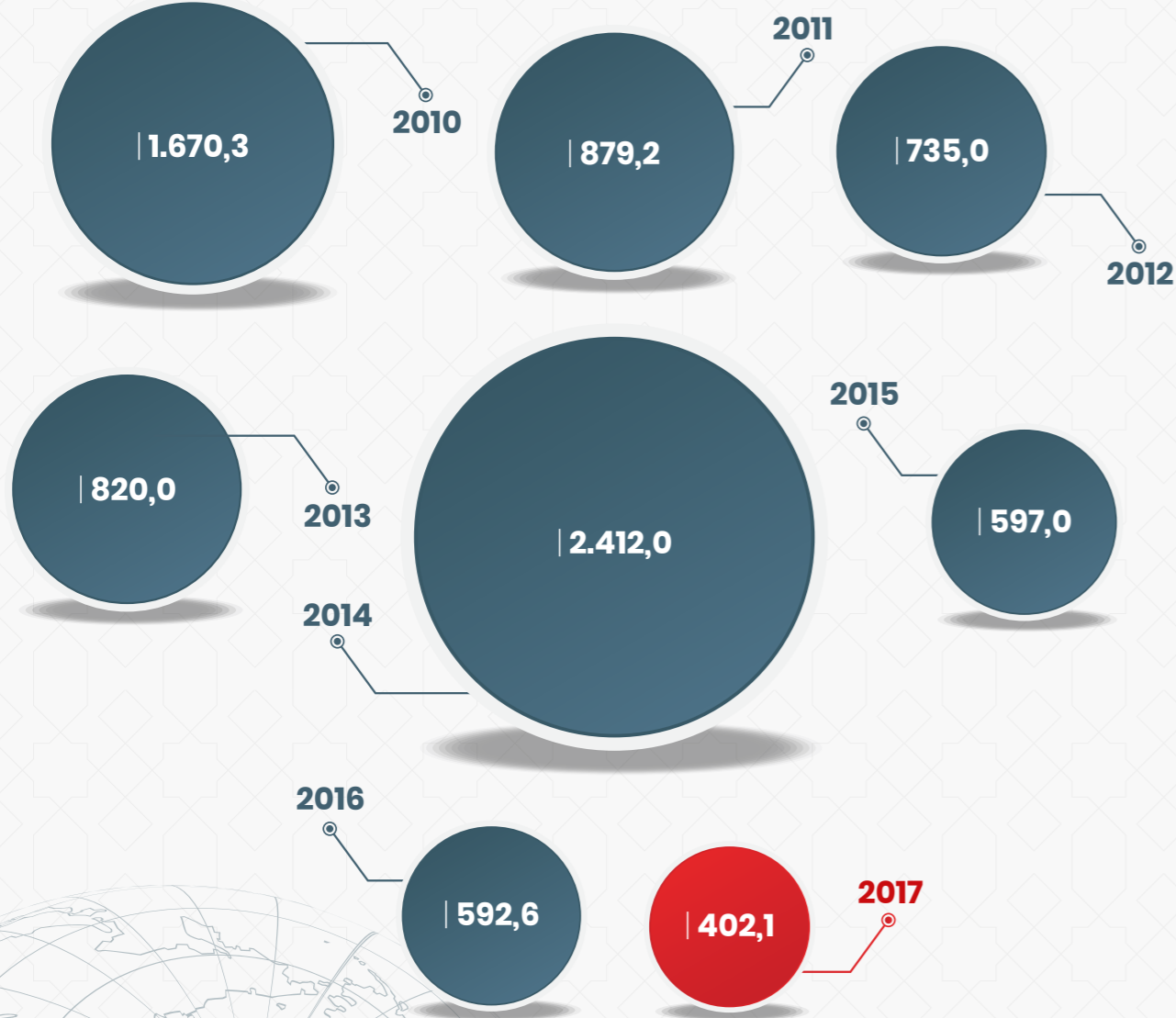

TÜRKİYE 2017 YILINDA,
7,28 MİLYAR DOLAR İLE
DÜNYADA EN FAZLA
İNSANİ YARDIM YAPAN
ÜLKE OLMUŞTUR.

TÜRKİYE ÖZEL SEKTÖRÜNCE YAPILAN DOĞRUDAN YATIRIMLAR

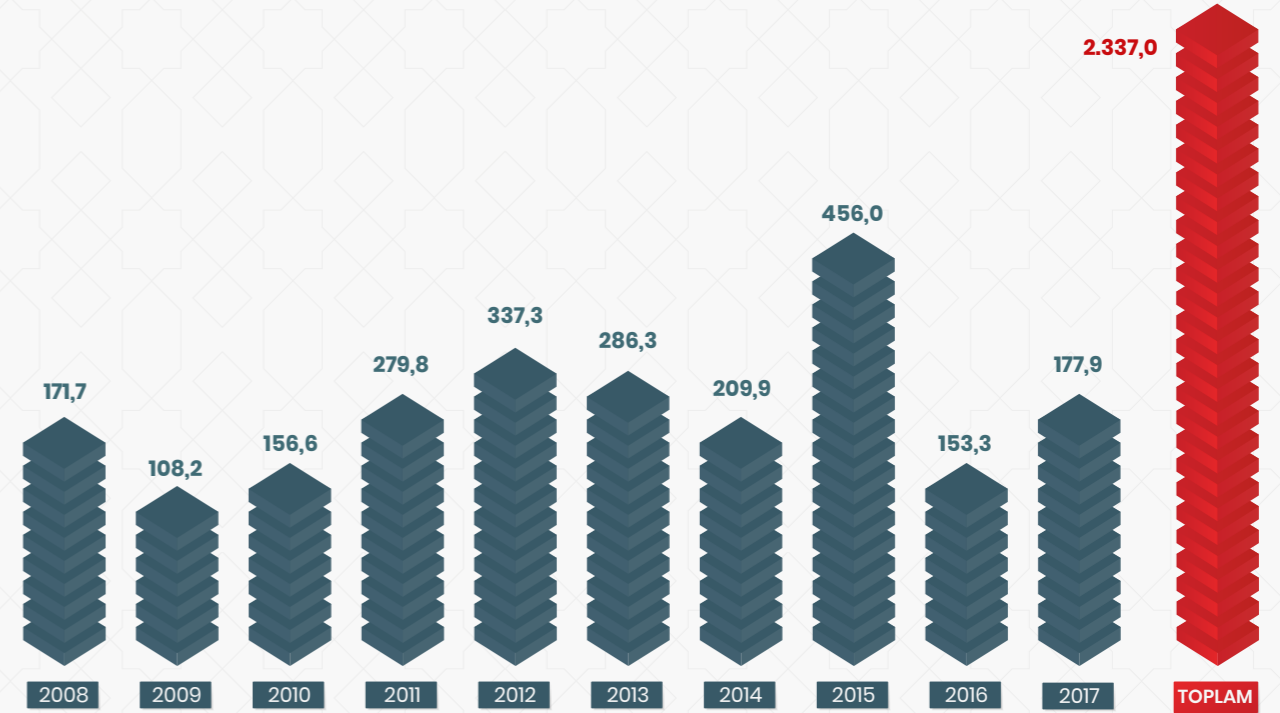
Grafik 10: Türkiye Özel Sektörünce Gelişmekte Olan Ülkelere Yapılan Doğrudan Yatırım [2010-2017; Milyon Dolar]

TÜRKİYE'NİN EN AZ GELİŞMİŞ ÜLKELERE YARDIMLARI

Grafik 11: Türkiye'nin EAGÜ Yardımları [2008-2017; Milyon Dolar]

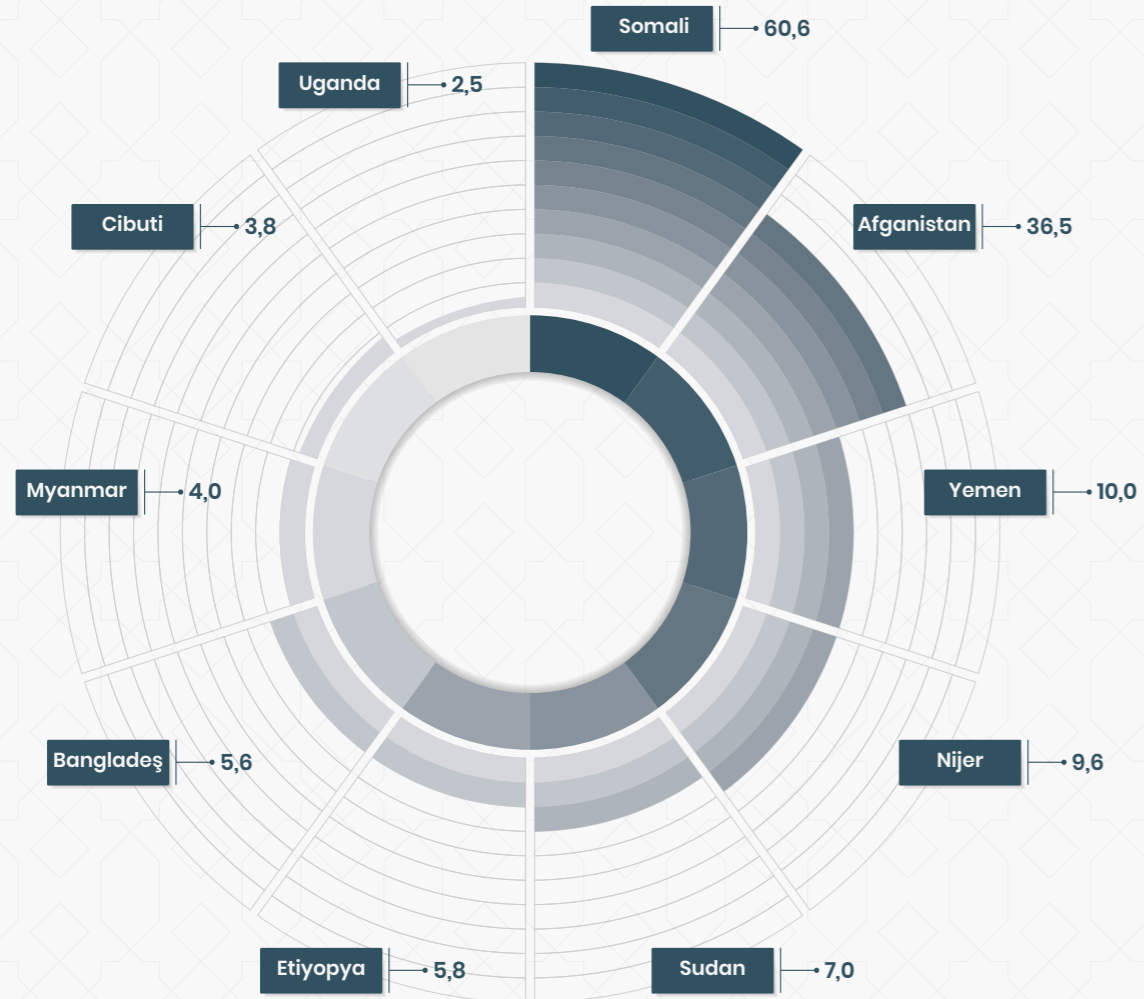
Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın dile getirdiği Türkiye'nin en az gelişmiş ülkelere her yıl 200 milyon dolar taahhüdü 2008 – 2017 yılları arasında 2 milyar 337 milyon dolar ile fazlasıyla yerine getirilmiştir.

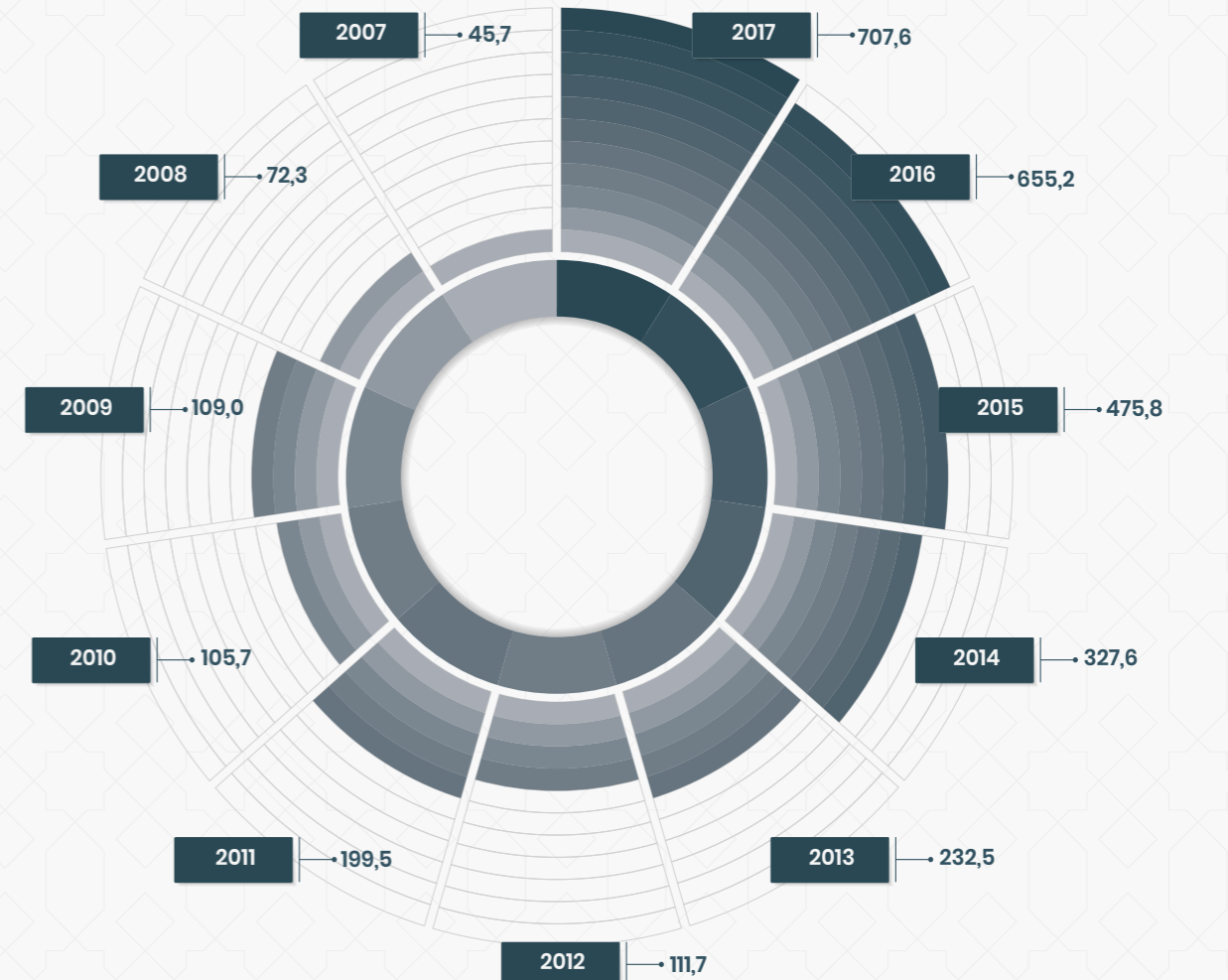
TÜRKİYE'NİN İKİ TARAFLI YARDIMLARINDAN EN FAZLA FAYDALANAN EAGÜ'LER

Grafik 12: Türkiye'nin İki Tarafli Yardımlarından En Fazla Yararlanan EAGÜ'ler [2017; Milyon Dolar]

TÜRKİYE'NİN STK YARDIMLARI

Grafik 13: Türkiye'nin STK Yardımları [2017; Milyon Dolar]

TÜRKİYE İKİ TARAFLI RESMİ KALKINMA YARDIMLARI ÜLKESEL PANORAMA

[2017; Milyon Dolar]

I. AVRUPA, TOPLAM	226,88	Nijerya.....	1,10
Arnavutluk.....	6,49	Ruanda.....	1,34
Belarus.....	0,07	Sao Tome ve Principe.....	0,06
Bosna Hersek.....	20,40	Senegal.....	1,18
Makedonya.....	13,16	Sejšeller.....	0,01
Kosova.....	10,67	Sierra Leone.....	0,64
Moldova.....	5,28	Somali.....	60,64
Karadağ.....	5,06	Güney Afrika.....	0,05
Sırbistan.....	6,47	Güney Sudan.....	1,27
Ukrayna.....	5,29	Sudan.....	6,98
Avrupa Bölgesel.....	154,00	Svaziland.....	0,27
		Tanzanya.....	1,65
II. AFRIKA, TOPLAM	-296,63	Togo.....	0,80
II.A. Kuzey Sahra, Toplam	-432,76	Uganda.....	2,49
Cezayir.....	5,22	Zambiya.....	1,27
Mısır.....	-396,47	Zimbabve.....	1,21
Libya.....	2,85	Güney Sahra Bölgesel.....	0,54
Fas.....	2,03	II.C. Afrika, Bölgesel	136,16
Tunus.....	-47,42		
Kuzey Sahra Bölgesel.....	0,09	III. AMERİKA, TOPLAM	10,41
II.B. Güney Sahra, Toplam	136,16	III.A. Kuzey ve Orta Amerika, Toplam	4,99
Angola.....	0,03	Kosta Rika.....	0,04
Benin.....	2,20	Küba.....	0,06
Botsvana.....	0,14	Dominik Cumhuriyeti.....	0,07
Burkina Faso.....	1,14	El Salvador.....	0,02
Burundi.....	1,28	Guatemala.....	0,09
Cabo Verde.....	0,00	Haiti.....	0,52
Kamerun.....	2,64	Honduras.....	0,08
Orta Afrika Cumhuriyeti.....	0,75	Jamaika.....	0,02
Çad.....	2,48	Meksika.....	0,55
Komorlar Birliği.....	1,11	Kuzey ve Orta Amerika Bölgesel.....	3,55
Kongo.....	0,68	III.B. Güney Amerika, Toplam.....	5,33
Fildişi Sahili.....	1,41	Bolivya.....	0,07
Kongo Demokratik Cumhuriyeti.....	2,45	Brezilya.....	0,38
Cibuti.....	3,47	Şili.....	1,02
Eritre.....	0,54	Kolombiya.....	2,62
Etiyopya.....	5,83	Ekvator.....	0,08
Gabon.....	0,34	Paraguay.....	0,04
Gambiya.....	2,10	Peru.....	0,34
Gana.....	4,49	Surinam.....	0,03
Gine.....	1,52	Uruguay.....	0,02
Gine-Bissau.....	0,98	Venezuela.....	0,14
Kenya.....	1,97	Güney Amerika, Bölgesel.....	0,59
Lesotho.....	0,66	III.C. Amerika Bölgesel, Toplam	0,08
Liberya.....	0,60		
Madagaskar.....	1,21	IV. ASYA, TOPLAM	7.527,41
Malavi.....	0,51	IV.A. Orta Doğu, Toplam	7.324,82
Mali.....	1,74	İran.....	4,23
Moritanya.....	1,16	İrak.....	8,27
Mauritius.....	0,25	Ürdün.....	4,19
Mozambik.....	0,73	Lübnan.....	1,97
Namibya.....	0,64	Suriye.....	7.246,78
Nijer.....	9,59	Filistin.....	40,59

Yemen.....10,02
Orta Doğu Bölgesel.....8,77

IV.B. Güney ve Orta Asya, Toplam127,41

Afganistan.....36,52
Ermenistan.....0,02
Azerbaycan.....10,29
Bangladeş.....5,58
Butan.....0,00
Gürcistan.....5,86
Hindistan.....2,10
Kazakistan.....20,38
Kırgızistan.....18,16
Maldivler.....0,09
Myanmar.....4,02
Nepal.....0,32
Pakistan.....10,90
Sri Lanka.....0,36
Tacikistan.....2,98
Türkmenistan.....2,28
Özbekistan.....5,68
Orta Asya Bölgesel.....0,62
Güney Asya Bölgesel.....0,41
Güney ve Orta Asya Bölgesel.....0,83

IV.C. Uzak Doğu, Toplam19,94

Kamboçya.....0,45
Çin.....3,40
Endonezya.....3,86
Malezya.....1,27
Moğolistan.....5,96
Filipinler.....1,49
Tayland.....1,93
Vietnam.....0,63
Uzak Doğu Bölgesel.....0,95

IV.D. Asya, Bölgesel55,25

V. OKYANUSYA, TOPLAM0,80

Papua Yeni Gine.....0,02
Tonga.....0,02
Vanuatu.....0,03
Okyanusya, Bölgesel.....0,73

VI. BÖLGELERE AYRIŞTIRILAMAYAN481,58

VII. DÜNYA TOPLAMI7.950,45

Harita: [Arka Görsel] Piri Reis Haritası

Günümüze kalan, Avustralya kıtasını gösteren en eski haritalardan biridir. Osmanlı Kaptan-ı Derya'sı (Amiral) Piri Reis tarafından 1513'te çizilmiş olup, Avrupa ve Afrika'nın batı kıyılarını ve Güney Amerika'nın doğu kıyılarını gösterir. Aralarında Kristof Kolomb'a ait bir haritanın da bulunduğu yirmi kaynağı bütünleştirerek hazırlanmış, 16. yüzyıl Avrupa ve Müslüman denizcilerinin coğrafya bilgilerini içeren değerli bir tarihi belgedir.

Hoca Ahmet Yesevi

“Nerde görsen gönlü kırık, merhem ol sen;
Öyle mazlum yolda kalsa, hemdem ol sen;
Mahşer günü dergâhına mahrem ol sen;
Ben-sen diyen kimselerden geçtim işte”

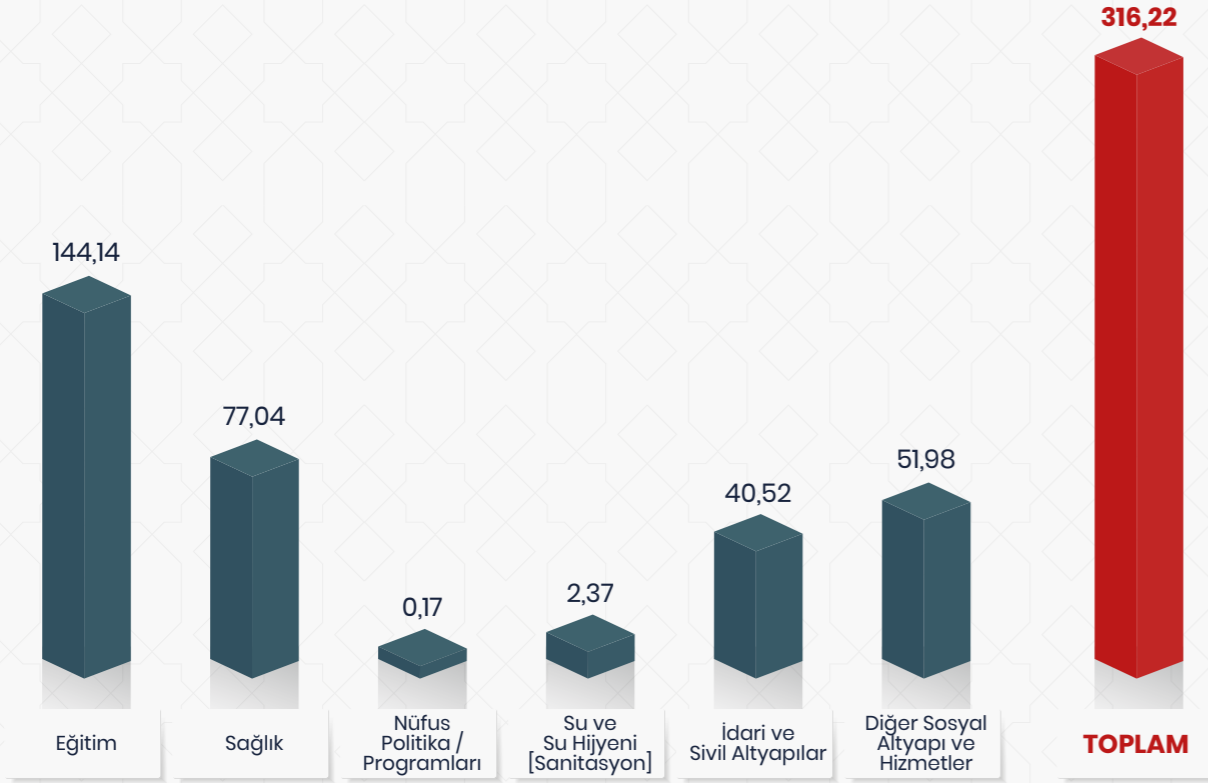
*Türk Mutasavvıf, 11.yy

**SOSYAL ALTYAPILAR
VE HİZMETLER**

SOSYAL ALTYAPILAR VE HİZMETLER

Grafik 14: Sosyal Altyapılar ve Hizmetler Yardımlarının Alt Sektörel Dağılımı [2017; Milyon Dolar]

EĞİTİM

Dünyada 750 milyonun üzerinde insanın okuma-yazma bilmediği, 260 milyonun üzerinde çocuğun okula gitme fırsatı bulamadığı gerçeği Türkiye'nin kalkınma yardımı yaklaşımını etkileyen önemli bir etken olmaktadır. Kalkınmanın temel dinamiklerinden olan beşeri sermayenin geliştirilmesi ve ülkelerin sosyal sermayesinin kalitesinin artırılması gerekliliği sebebiyle eğitim, kalkınma iş birliği alanında vazgeçilmez bir unsurdur. Bu nedenle, sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin bazılarını doğrudan diğerlerini dolaylı olarak etkileyen bir yapıya sahip olan eğitim sektörü, bu yönüyle kalkınma çabalarının sürdürülebilirliği için kilit öneme sahip olmaya ve Türkiye'nin yardımları kapsamında öncelikli alanlardan biri olmaya devam etmektedir.

Eğitim Sektörü, Türkiye'nin yardımları kapsamında öncelikli alanlardan biri olmaya devam etmektedir.

HEDEF 1:
YOKSULLUĞA
SON

2030 yılına kadar yoksulluğu tüm şekilleriyle sona erdirmek.

HEDEF 4
NİTELİKLİ
EĞİTİM

Herkes için kapsamlı ve eşit derecede kaliteli eğitim sağlamak ve herkese yaşam boyu eğitim imkânı tanımak.

HEDEF 8
İNSANA YAKIŞIR İŞ
VE EKONOMİK
BÜYÜME

Herkes için sürekli, kapsayıcı ve sürdürülebilir ekonomik büyümeyi, tam ve üretken istihdamı ve iyi çalışmayı sağlamak.

HEDEF 17:
HEDEFLER
İÇİN
ORTAKLIKLAR

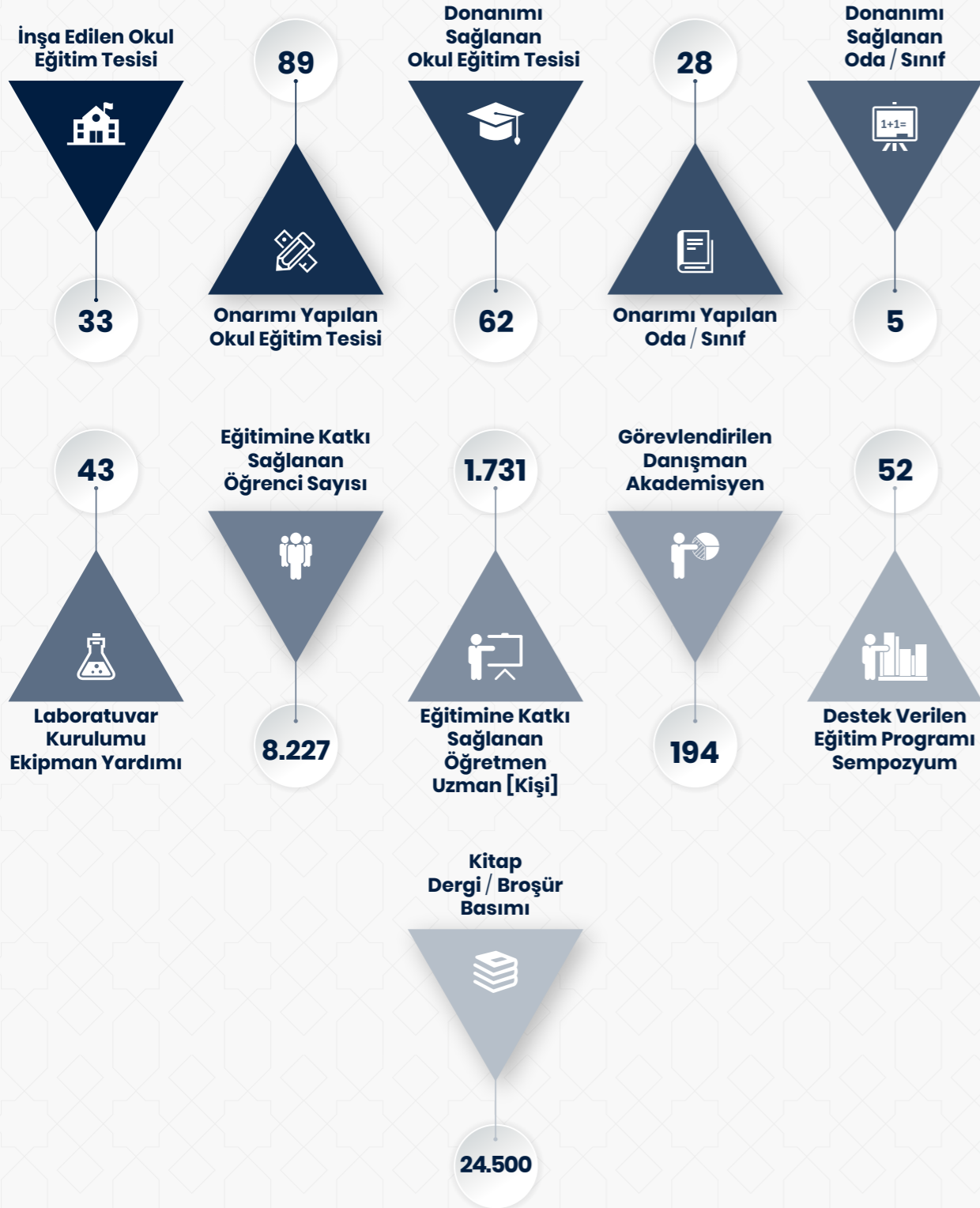
Uygulama araçlarının güçlendirilmesi ve sürdürülebilir kalkınma için küresel ortaklığın canlandırılması.

HEDEF 10
EŞİTSİZLİKLERİN
AZALTILMASI

Ülkeler içinde ve arasında tüm eşitsizliklerin azaltılması.

Hedeflerin Gerçekleştirilmesine Yönelik TİKA Tarafından Yapılan Çalışmalar

PROJE VE FAALİYETLER

📍 Makedonya – Gostivar Mustafa Kemal İlköğretim Okulunun Yenilenmesi

TİKA ve Türkiye Belediyeler Birliği iş birliğinde Gostivar Mustafa Kemal Atatürk İlköğretim Okulunun fen bilimleri laboratuvarları, kütüphane ve çok amaçlı salondan oluşan eğitim binasının tadilatı ve tefrişatı yapılmış ve okulun çevre düzenlemesi gerçekleştirilmiştir. Türkçenin yanı sıra Arnavutça ve Makedonca dillerinde de eğitim veren okulda çoğunluğu Türk olmak üzere Makedon ve Arnavut öğrenciler birlikte eğitim almaktadır.

📍 Romanya'da İlk ve Orta Dereceli 23 Okulun Tadilat ve Tefrişatı

Romanya'da ilk ve orta dereceli okulların sevk ve idaresinden sorumlu olan Eğitim ve Bilimsel Araştırmalar Bakanlığına bağlı Köstence İl Millî Eğitim Müfettişliği ile yürütülen iş birliği neticesinde, 2015 yılında "Romanya'da Her Okula Türkçe Sınıfı" projesi kapsamında 10 okulun tadilatı ve tefrişatı TİKA desteği ile gerçekleştirilmiştir. 2017 yılında da 23 müstakil Türkçe sınıfı ile müfettiş odasının tadilat ve tefrişatı yapılarak projenin sürdürülmesi sağlanmıştır.

📍 Suriye - Cerablus Medrese Tehtani Muhdes Okulunun Yenilenmesi

Suriye'de devam eden iç karışıklardan dolayı halkın yaşam koşulları giderek güçleşmiş ve bu durum eğitim alanında sıkıntılara sebep olmuştur. Hâlihazırda, mevcut okulların kısmen ya da tamamen hasar gördüğü bilinmektedir. Suriye'de öğrencilerin eğitimlerine devam edebilmelerine katkı sağlamak amacıyla TİKA tarafından 250 öğrenci kapasiteli Cerablus Medrese Tehtani Muhdes Okulu tadilat ve tefrişatı tamamlanmıştır.

📍 Sudan - Türk Mesleki Eğitim Merkezi Tekstil Atölyesine Destek

2013 yılından bu yana bünyesinde makine teknolojileri [CNC programlama], mobilya ve dekorasyon, iklimlendirme ve soğutma, elektrik-elektronik, mekatronik, bilgisayar programlama, turizm ve otelcilik, otel yöneticiliği ve tekstil olmak üzere 9 atölye barındıran merkezde ilaveten, kütüphane, turizm uygulama restoranı ve uygulama oteli bulunmaktadır. Son olarak 2015 yılında ihtiyaca binaen tekstil bölümü açılmıştır.

Merkezin uluslararası bir yapıya dönüşmesi için Temmuz ayında Cibuti'den 12 kursiyer getirilmiş, bir ay süre ile merkezde mobilya bölümü ile iklimlendirme-soğutma alanlarında eğitim görmüşlerdir. 2017 Eylül ayında Sudan-Türk Mesleki Eğitim Merkezi bünyesindeki tekstil atölyesinin açılışı yapılmıştır.

Şili – Santiago Mustafa Kemal Atatürk Koleji Tadilatı

Şili'nin Santiago kentindeki Prado semtinde bulunan Mustafa Kemal Atatürk Koleji, 1960 yılından beri Büyükelçiliğimiz uhdesinde olup, söz konusu okulun eksiklerini tamamlamak ve eğitim kalitesini arttırmak amacıyla TİKA tarafından tadilat çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Irak – Bağdat'taki Türkmen Anaokuluna Tadilat ve Donanım Desteği

Irak'ın başkenti Bağdat'ta Türkmen çocukların gittiği tek anaokulu olan Aynur Anaokuluna tadilat ve donanım desteği sağlanmıştır. Türkmen Eğitim Müdürlüğüne bağlı olan Aynur Anaokulu, başkent Bağdat'ta Türkmen çocuklara yönelik eğitim veren tek anaokuludur. TİKA tarafından, okulun tüm derslikleri yenilenmiş ve donanım desteği verilmiştir.

Mali – İşitme Engelliler Okulu Yenileme Projesi

3 ila 22 yaşları arasında işitme ve konuşma engelli 350 öğrenciye eğitim veren okulun fiziki koşullarının yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilere daha sağlıklı bir ortamda eğitim alma fırsatı sunmak amacıyla söz konusu okulda okul öncesi eğitim hizmetinin verildiği 3 sınıfın ve yemekhanenin tadilatı ve tefrişatı ile avlunun çevre düzenlemesi TİKA tarafından gerçekleştirilmiş, engelli öğrenciler için eğitim malzemeleri desteği sağlanmıştır.

Afganistan – Cevizcan Vilayeti Teknik Eğitim Enstitüsü ve Yurt Binasının Tefrişatı

Afganistan'ın yeniden imarı kapsamında yapım işi TİKA tarafından gerçekleştirilen Cevizcan Vilayeti Şibirgan ili Teknik Eğitim Enstitüsü ve yurt binasının tefrişatı yine TİKA desteği ile gerçekleştirilmiştir.

■ Mali İşitme Engelliler Okulu

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN PROJELER VE KALKINMA YARDIMLARI

Yurt içinde olduğu gibi yurt dışında da eğitim alanının sorumluluğunu üstlenen, dolayısıyla eğitim sektöründe birçok kalkınma yardımı programı ve projesini hayata geçiren Milli Eğitim Bakanlığı, yurt dışında birçok ülkede kendisine bağlı 100'e yakın okulda, yaklaşık 600 öğretmen ve 12.000 öğrenci ile faaliyetlerine devam etmektedir. Bu kapsamda, Bakanlığın 2017 yılında dünya genelinde gerçekleştirdiği proje ve programlardan bazıları şunlardır:

•Kız Çocuklarının Okullaşma Oranlarının Artırılması Projesi	
•Bina Bakım Onarım, Donanım Destekleri [Gürcistan, Azerbaycan, Moldova, Türkmenistan, Tacikistan başta olmak üzere 10'un üzerinde ülkeye yönelik]	
•Kitap Yardımları [Moğolistan, Azerbaycan, Özbekistan, Bosna Hersek, Gürcistan başta olmak üzere 20'nin üzerinde ülkeye yönelik]	
•Türkiye-Afrika Eğitim Bakanları Toplantısı	
•Filistin'e Eğitim Teknolojileri Alanında Araç – Gereç Yardımı	

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI TARAFINDAN YAPILAN PROJE VE FAALİYETLER

Eğitim alanında Türkiye'nin kalkınma yardımlarında önemli payı olan kuruluşlardan biri de Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığıdır. [YTB] Kurum, Türkiye'de eğitimlerine devam eden ve çok büyük bir kısmı az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerden gelen öğrencilere burs desteği sağlamaktadır.

Türkiye Bursları, öğrencilere yalnızca burs sağlayan değil aynı zamanda üniversite yerleştirmesi de yapan bir programdır. Aylık bursun dışında uçak bileti, üniversite katkı payı, genel sağlık sigortası, yurt ve Türkçe eğitimi de burs kapsamında temin edilmektedir ve bu özellikleriyle dünyadaki diğer burs programlarından farklılaşmaktadır. Bunlara ilaveten, öğrencilerin Türkiye'de buldukları süre içerisinde düzenlenen yaz

Eğitim alanında Türkiye'nin kalkınma yardımlarında önemli payı olan kuruluşlardan biri de Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığıdır.

kampları, seminerler, kulüp faaliyetleri gibi sosyal, kültürel ve akademik programlardan da istifade etmesi amaçlanmaktadır. YTB, 2017 yılı içerisinde 100.000'in üzerinde burs başvurusu almış olup, 190 ülkeden 16 binin üzerinde öğrenciye Türkiye bursu sunarak sürdürülebilir kalkınma hedeflerine önemli katkılarda bulunmaktadır.

SAĞLIK

Sürdürülebilir kalkınmanın sağlanabilmesi için yapılması gerekenlerin başında hiç şüphesiz bireylerin sağlık problemlerinin asgariye indirilmesi gelmektedir. Tahminlere göre dünya nüfusunun yarısı gerekli sağlık hizmetlerinden yararlanamamaktadır. İnsan sağlığını tehdit eden bütün sorunların ortadan kaldırılması, yaşanan can kayıplarının en aza indirilmesi, yoksulluk ile ortaya çıkan sağlık problemlerine ayrıca önem verilerek herkesin en azından temel düzeyde sağlık faaliyetlerinden yararlanabilmesi amacıyla Türkiye, sahip olduğu derin birikimiyle sağlık alanında desteğe ihtiyaç duyan bütün ülkelere yardım elini uzatmaktadır. Gerek resmi kalkınma yardımları çerçevesinde, gerekse sivil toplum kuruluşlarının projeleriyle Türkiye, sağlık alanında dünyanın farklı coğrafyalarında birçok proje gerçekleştirmektedir ve bu sayede sağlık sektörü Türkiye'nin en çok desteklediği alan konumundadır. Bu alanda gerçekleştirilen projelerle, ilgili ülkelerde temel sağlık altyapılarının oluşturulması, sağlık hizmetlerine ulaşımın sağlanması, uzmanlık gerektiren sağlık hizmetlerinin gerçekleştirilmesi ve başta anne - çocuk sağlığı ve kadınlar, yaşlılar, gibi dezavantajlı gruplar olmak üzere genel olarak insan sağlığının iyileştirilmesi hedeflenmektedir.

Sürdürülebilir kalkınmanın sağlanabilmesi için yapılması gerekenlerin başında hiç şüphesiz bireylerin sağlık problemlerinin asgariye indirilmesi gelmektedir. Tahminlere göre dünya nüfusunun yarısı gerekli sağlık hizmetlerinden yararlanamamaktadır.

**HEDEF 3:
SAĞLIKLI
BİREYLER**

Sağlıklı yaşamların güvence altına alınması ve mutluluğun her yaşta desteklenmesi.

**HEDEF 17:
HEDEFLER
İÇİN
ORTAKLIKLAR**

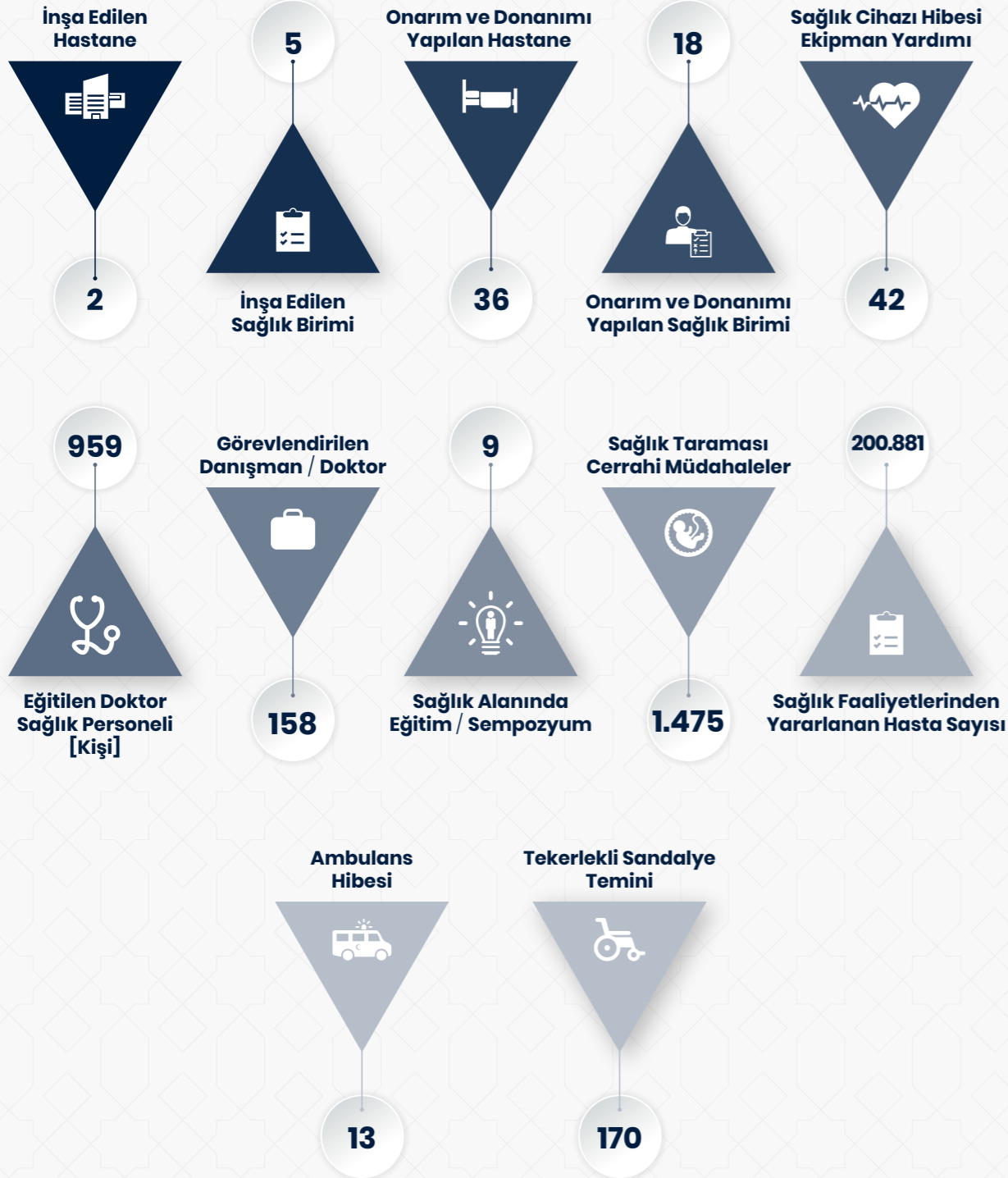
Uygulama araçlarının güçlendirilmesi ve sürdürülebilir kalkınma için küresel ortaklığın canlandırılması.

**HEDEF 10
EŞİTSİZLİKLERİN
AZALTILMASI**

Ülkeler içinde ve arasında tüm eşitsizliklerin azaltılması.

Hedeflerin Gerçekleştirilmesine Yönelik TİKA Tarafından Yapılan Çalışmalar

PROJE VE FAALİYETLER

📍 Bangladeş - Kemoterapi Ünitesi Kurulumu

Modern dizaynı ve son teknoloji ekipmanları ile ülkede şimdiden örnek gösterilen ve büyük ilgi toplayan Türk-Bangladeş Kemoterapi Ünitesi, TİKA'nın sağlık alanındaki destekleri ile hizmetlerini bir üst seviyeye taşımıştır. Kurulan ünite sayesinde, aynı zamanda eğitim hastanesi olarak hizmet veren Shaheed Suhrawardy Hastanesinde ve uzun vadede tüm ülkede kanser tedavisinde hem hastalara sunulan hizmet, hem de sağlık personeli eğitimi bakımından büyük bir ilerleme kaydedilmesi beklenmektedir. Bangladeş'te inşaatı ve donanımı TİKA tarafından yaptırılan 66 yataklı Shaheed Suhrawardy Tıp Fakültesi ve Araştırma Hastanesi bünyesindeki kemoterapi merkezinin açılışı son Başbakanımız Sayın Binali Yıldırım tarafından yapılmıştır.

Bosna Hersek – Klinik Merkezi Hematoloji Bölümünün Tadilatı

TİKA tarafından tadilat ve tıbbi donanımının yapıldığı başkentteki Saraybosna Üniversitesi Klinik Merkezi (KCUS) Hematoloji Bölümünün açılışı gerçekleştirilmiştir. Bölümün, 300 hastanın tedavi görmesine olanak sağlayacağı düşünülmektedir.

Filipinler – 6 Farklı Bölgede Sağlık Taraması

Afrika 2017 Sağlık Taramaları

2017 yılı içerisinde, Koruyucu Sağlık, Tedavi Edici Sağlık ve Eğitim Hizmetleri kapsamında farklı ülkelerde yürütülen çalışmalar neticesinde 30.000'den fazla muayene ve 3.000'den fazla ameliyat gerçekleştirilmiştir. Operasyonların yapıldığı hastanelerde yerel doktorların ameliyatlara katılımı, yeni tekniklerin gösterilmesi, bölgedeki sağlık ocaklarında maket anne ile kadın doğum ve ebe eğitimi, hijyen eğitimi, sünnet eğitimi verilmiştir.

Afrika Sağlık Taraması

Filipinler – 6 Farklı Bölgede Sağlık Taraması

TİKA tarafından Filipinler'in başkenti Manila'da, yoksul kesimin yaşadığı 6 farklı bölgede gerçekleştirilen sağlık taramaları ile düşük gelirlili nüfusun temel sağlık hizmetlerine erişimine katkı sağlanmıştır. Manila Belediyesi ile ortak düzenlenen projeden 15 bini aşkın kişi faydalanmıştır. Her hafta sonu bir bölgede gerçekleştirilen ve 6 hafta süren proje kapsamında aralarında gönüllülerinin de bulunduğu doktor, dişiçi ve gerekli teknik personelin görevlendirilmeleri ve ihtiyaç duyulan tıbbi malzeme ve ilaçların tedariki sağlanmıştır.

Moldova – Kişinev Anne Çocuk Sağlığı Koruma Enstitüsü Rehabilitasyon Merkezinin Tadilat ve Donanımı

2017 yılında başkent Kişinev ve Gökoğuz Yeri Özerk Bölgesinde bulunan, yılda 15.000 çocuğa hizmet veren Kişinev Anne Çocuk Sağlığı Koruma Enstitüsü Rehabilitasyon Merkezinin tadilat ve donanımı gerçekleştirilmiştir. Son Başbakanımız Sayın Binali Yıldırım'ın Moldova ziyareti kapsamında merkezin açılışı Moldova Başbakanı Pavel Filip ile birlikte gerçekleştirilmiştir.

Sudan – Türk Uluslararası Ebe Eğitim Merkezinin Yenilenmesi

Cumhurbaşkanımızın Sudan seyahatinde, Hanımefendi Sayın Emine Erdoğan'ın da ziyaret ettiği ebe eğitim merkezinin, tadilatı ve donanımı Başkanlığımız tarafından gerçekleştirilmiştir. Merkezde 360 ebe adayı eğitimlerine devam etmekte ve merkez, Sudan'da anne çocuk sağlığı gelişimine önemli katkı vermektedir.

“Hoş geldin Bebek” Yenidoğan Canlandırma Eğitimi Projesi [NRP]

ANA ÇOCUK SAĞLIĞINI DESTEKLEME PROGRAMI [AÇSAP]

Uluslararası Doktorlar Birliği [AID] ve Yeryüzü Doktorları Derneği iş birliğinde gerçekleştirilen Ana Çocuk Sağlığını Destekleme Programı'nın 2017 yılı projeleri şu şekildedir:

- Çocuk İleri Yaşam Desteği Eğitimleri [ÇİYAD]:** Tıp alanında faaliyet gösteren STK'lar iş birliğinde, Azerbaycan'da, çocuk sağlığı açısından hayati müdahaleleri içeren ÇİYAD eğitimleri gerçekleştirilmiştir.
- Obstetrik Bakım Eğitimleri:** Sudan Sağlık Bakanlığı Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ebelik Eğitim Merkezindeki öğrenci ve eğiticilere obstetrik bakım eğitimi verilmiştir.
- Kırgızistan'da İşitme Tarama Sistemi Kurulması:** Kırgızistan'ın Bişkek, Oş ve Balıkcı şehirlerindeki hastanelerde kullanılmak üzere yenidoğan işitme tarama amaçlı 3 adet TEOAE Otoakustik Emisyon ve Otomatik ABR cihazı alınmış ve ilgili eğitimler gerçekleştirilmiştir.
- “Hoş geldin Bebek” Yenidoğan Canlandırma Eğitimi Projesi [NRP]:** Sahasında uzman doktor ve hemşirelere yönelik olarak düzenlenen eğitim programlarıyla Azeri, Kazak, Moğol, Gineli ve Kırgız kursiyerlere yenidoğan canlandırmasının öğretilmesi ve müdahalelerin standart hale getirilerek uygulanması, bu sayede bebek ölümlerinin azaltılması hedeflenmiştir.

Gürcistan – Batum Enfeksiyon Hastanesi Tadilatı ve Donanımı

Proje ile Batum Şehri Enfeksiyon Hastalıkları Hastanesinin tadilatı yapılarak, kompleksin 55 yataklı, çağa uygun, yeni ve modern bir hastane haline getirilmesi hedeflenmiştir. Donanım ve tefrişatı tamamlanmış, yöneticilerine ve çalışanlarına ilgili eğitim verilmiş olan hastane, 2018 yılı için açılışa hazırdır.

Makedonya – Üsküp Devlet Hastanesi Çocuk Hastalıkları Kliniği Yoğun Bakım Ünitesinin Yenilenmesi

Hanımeferdi Sayın Emine Erdoğan ve Makedonya First Lady'si himayelerinde, TİKA tarafından uygulanan proje ile Çocuk Hastalıkları Kliniği içerisindeki Yoğun Bakım Ünitesinin [YBÜ] tadilatı gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, klinik için gerekli olan tüm tıbbi cihazlar, ekipman ve hastane mobilyaları temin edilerek, kliniğin bölgedeki en modern tıbbi ekipman ve donanıma sahip klinik olması sağlanmıştır. Proje ile Makedonya'da yaşanan yeni doğan bebek ölümlerinin azaltılmasına ve çocuk hastalıklarında erken teşhis ve tedavinin uygulanarak sağlıklı bir nesil yetiştirilmesine katkı sağlanması beklenmektedir.

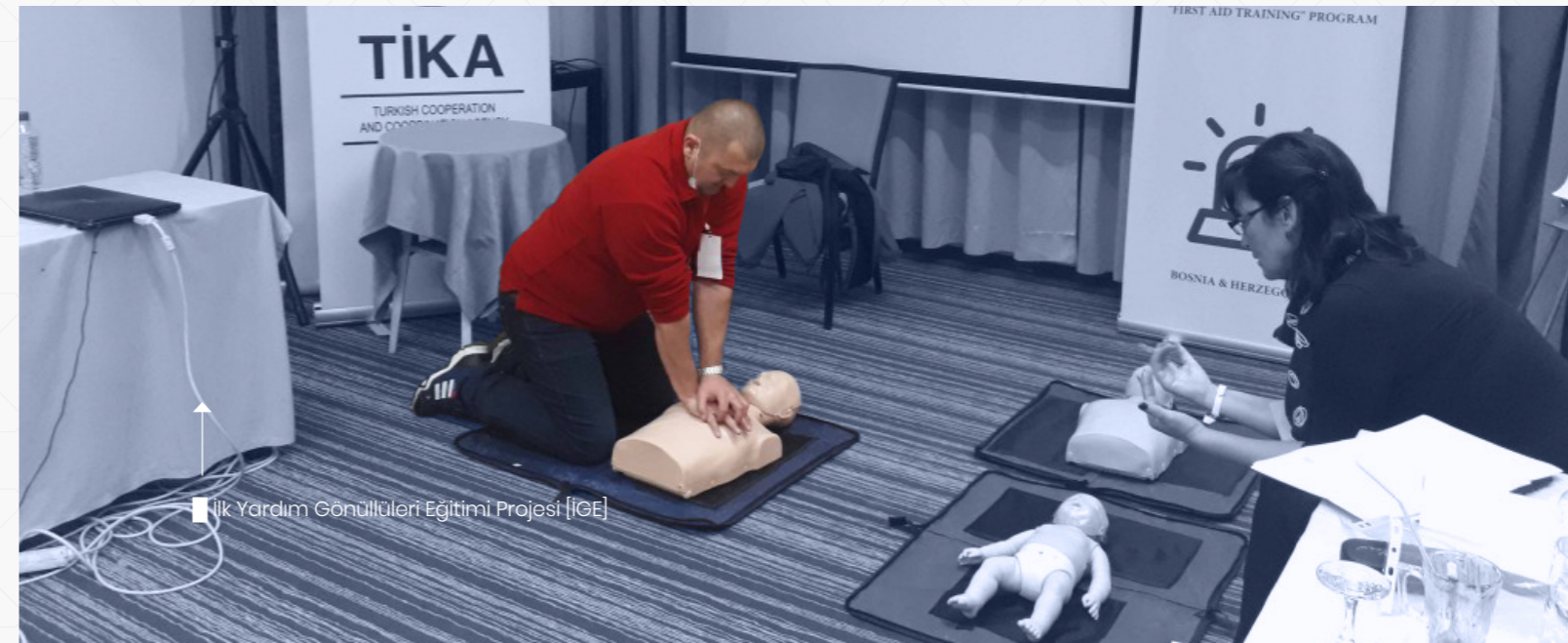
Türkiye, başta eğitim ve sağlık olmak üzere kalkınma yardımları alanında yüksek performans göstermiş; etkili kararlar alarak ve doğru adımlar atarak kalkınma tecrübeleri konusunda diğer ülkeler için bir model haline gelmiştir.

ACIL TIP KAPASİTE GELİŞTİRME PROGRAMI [ATKAP]

İlgili kamu kurumları ve STK'lar ile iş birliğinde gerçekleştirilen Acil Tıp Kapasite Geliştirme Programı, 2017 yılı içerisinde Afganistan, Sudan ve Bosna-Hersek'te uygulanan proje ve programlarla devam etmiştir.

- Temel Eğitim Modülü [TEM]:** Bosna Hersek'te ulusal medikal kurtarma ekiplerinin çekirdeği olabilecek bir kapasitenin oluşturulması amacıyla, Sivil Savunma Müdürlüğü'nde görevli sağlık teknisyenlerine ATKAP dâhilinde Temel Eğitim Modülü [TEM] eğitimi verilmiştir.
- Acil Sağlık Hizmetleri Eğitimi:** Afganistan Sağlık Bakanlığı personellerine yönelik “hastane öncesi acil sağlık hizmetleri” olarak adlandırılan “112 Ambulans Hizmetleri ve Afetlerde Sağlık Hizmetleri” eğitimleri gerçekleştirilmiştir.
- İlk Yardım Gönüllüleri Eğitimi Projesi [İGE]:** Eğitimin amacı; ülke genelinde ilk yardım alanında bireysel veya örgütlü/kurumsal düzeyde gönüllü olarak katkı sunabilecek sivillerin yetiştirilmesidir. Bu kapsamda daha önce eğitici eğitimi alan yerli eğiticiler tarafından Bosna – Hersek'te 87 ilk yardım gönüllüsüne eğitim verilmiştir. Ayrıca 12-22 Mayıs 2017 tarihlerinde Bosna Hersek'te ‘İlk Yardım Eğitici Eğitimi 2. Aşama’ ve ‘Toplum Liderlerinin Teşkilatlandırılması ve Afet Zararlarını Azaltma’ eğitimleri düzenlenmiştir.

İlk Yardım Gönüllüleri Eğitimi Projesi [İGE]

TİKA TARAFINDAN YAPILAN DİĞER PROJELER;

• Afganistan 'ın kuzeyinde bulunan 3 hastane ve klinik için ihtiyaç duyulan 518 kalem ilaç ve sarf malzemesi temin edilmiştir.	
• Saraybosna BİMA Sağlık Merkezine bir adet hasta / personel nakil minibüsü ile laboratuvar ekipmanı, 7 polikliniğe ekipman temini yapılmış, bekleme odasına ve tüm muayenehanelere mobilya temin edilmiştir.	
• Pakistan 'ın Tharparkar bölgesinde, 50 yataklı yeni inşa edilen ve bölgede tek devlet hastanesi olma özelliği taşıyan, Mithi Anne ve Çocuk Hastanesine tanı ve teşhis işlemlerinin yapılacağı bir laboratuvar kurulmuştur.	
• Güney Amerika 'nın en büyük nüfusa sahip şehri olan Sao Paulo'da [Brezilya] bulunan Amparo Maternal Hastanesine tıbbi cihaz hibesi gerçekleştirilmiştir.	
•26 ülkenin katılımıyla gerçekleşen 7. Avrasya Tıp Günleri Sempozyumuna destek sağlanmıştır.	
•Türk Cumhuriyetleri Oftalmoloji Derneği organizasyonunda Kırgızistan Uluslararası Diyabet ve Göz Sempozyumu TİKA desteğiyle düzenlenmiştir.	

SAĞLIK BAKANLIĞI TARAFINDAN YAPILAN PROJE VE FAALİYETLER;

Somali - Türkiye Recep Tayyip Erdoğan Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Türkiye ile Somali arasında imzalanan protokol çerçevesinde hizmete sunulan Somali-Türkiye Eğitim ve Araştırma Hastanesi Somali ve çevre ülkelerden gelen hastaların tedavilerini gerçekleştirmeye başarılı bir şekilde devam etmektedir. 2017 yılında hastane 160 binin üzerinde hastaya hizmet vermiştir.

Sudan - Türkiye Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Türkiye ile Sudan arasında imzalanan protokol çerçevesinde hizmete sunulan Sudan-Türkiye Eğitim ve Araştırma Hastanesi de 46 yoğun bakım yatağı, 3 ameliyathane, 2 doğumhane ile 1 tam donanımlı radyoloji ünitesi, 1 laboratuvar ve 150 yatak kapasitesi ile hizmete devam etmektedir.

Suriye - Cerablus Türk Hastanesi

60 yatak kapasiteli ve 4 yoğun bakım ünitesine sahip Cerablus Türk Hastanesi, Suriye halkına sağlık hizmeti vermek amacıyla Sağlık Bakanlığınca Cerablus'ta kurulmuştur. 26'sı doktor 100'e yakın personelin bulunduğu hastane, yılda yaklaşık 140 bin Suriyeli vatandaşa sağlık hizmeti sunmaktadır.

Pakistan Sağlık Personeli Eğitimi

Ülkemizin sağlık alanında imzaladığı anlaşmalar / protokoller çerçevesinde, Sağlık Bakanlığı tarafından Pakistan'ın Pencap Eyaleti Sağlık Bakanlığı çalışanlarından müteşekkil personele Ankara'daki sağlık kuruluşlarında mesleki eğitim verilmiştir.

■ Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA), T.C. Sağlık Bakanlığı, Özbekistan Sağlık Bakanlığı, Özbekistan Sağlam Evlat Vakfı işbirliğinde 9. Plastik Cerrahi Ameliyat Projesi

Türk-Özbek Sağlık Haftası

Sağlık Bakanlığı; yurt dışına yönelik insani yardım faaliyetleri kapsamında, dünyanın herhangi bir noktasında, maddi imkânları yetersiz veya teknik imkânsızlıktan dolayı tedavisi yapılamayan kişilere sağlık hizmeti sunmak amacıyla, gönüllü hekim ve sağlık personelinin oluşturduğu ekiplerle, ilgili ülkelerde ücretsiz tedavi ve kısa süreli eğitim desteği sunmaktadır. Türk - Özbek Sağlık Haftası kapsamında 222 doktor ve sağlık personeli eğitilmiş, 180 kişi tedavi edilip, 80 adet cerrahi müdahale gerçekleştirilmiştir. Bu faaliyet TİKA tarafından da desteklenmiştir.

Çeşitli Ülkelerde Tedavi Desteği

Sağlık alanındaki ikili anlaşmalar gereğince Afganistan, Sudan, Yemen, Kosova, Azerbaycan, Arnavutluk, Nijer, Kırgızistan başta olmak üzere çeşitli ülke vatandaşlarından yıllık ortalama 2.000 civarı hastanın tedavisi ülkemizde gerçekleştirilmektedir.

SU VE SANİTASYON

Su olmayan yerde hayattan bahsedilemeyeceği gibi, temiz su olmayan yerde de kalkınmadan bahsedilemez; zira hijyenik su temini, sağlıklı ve insan onuruna yakışır bir hayatın vazgeçilmez koşullarından biridir. Dünyada 1,8 milyar insan temiz olmayan su içmekte, 2,5 milyara yakın insan temel su hijyeni altyapılarına erişememektedir. Temiz suya erişemeyen bu kadar çok insan olması bu problemle bağlantılı hastalıkların insanlığa verdiği zararı artırmaktadır. Örneğin, ishal dünya genelinde her gün 800'den fazla 5 yaş altı çocuğun ölümüne neden olmaktadır. Bu nedenle Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri arasına dâhil edilen "Herkes için temiz su ve sanitasyon erişimi sağlama" hedefi doğrultusunda ülkemiz; içme suyu temini, su arıtma tesislerinin kurulumu gibi pek çok proje ile faaliyet gösterdiği coğrafyalarda temiz su temini vasıtasıyla yaşam koşullarının iyileştirilmesi çalışmalarına devam etmektedir.

Dünyada 1,8 milyar insan temiz olmayan su içmekte, 2,5 milyara yakın insan temel su hijyeni altyapılarına erişememektedir.

HEDEF 6:
TEMİZ SU
VE SİHHİ
KOŞULLAR

Herkes için suyun ve sıhhi koşulların erişilebilirliği ve sürdürülebilir yönetiminin güvence altına alınması.

HEDEF 17:
HEDEFLER
İÇİN
ORTAKLIKLAR

Uygulama araçlarının güçlendirilmesi ve sürdürülebilir kalkınma için küresel ortaklığın canlandırılması.

Hedeflerin Gerçekleştirilmesine Yönelik TİKA Tarafından Yapılan Çalışmalar

İnşası ve Onarımı
Yapılan Su Kuyusu

155

13

İnşası ve Onarımı
Yapılan
Su Deposu

İnşası ve Onarımı Yapılan
Diğer Su Kaynakları

5

18

Eğitilen Uzman

TİKA TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN PROJE VE FAALİYETLER:

•Nijer'in çeşitli bölgelerinde yer alan 73 adet su kuyusunun tamir ve bakımı yapılarak temiz suya erişim sağlanmıştır.	
•Kırgızistan'ın Talas şehri Kara-Buura ilçesine bağlı 2.350 nüfuslu Ak-Car köyünde kullanılamaz hale gelen içme suyu sisteminin yenilenmesi TİKA tarafından sağlanmıştır.	
•Sudan'ın Sinnar Eyaleti El İncifav Köyü'ne boru hattıyla su getirilmesi, su deposu inşa edilerek köye su temin edilmesi işi TİKA tarafından gerçekleştirilmiştir.	
•Kamboçya Kampong Cham eyaletinde yer alan çeşitli köylerde 15 adet su kuyusu inşa edilmiştir.	
•8 mühendisten oluşan Somali Federal Cumhuriyeti Enerji ve Su Kaynakları Bakanlığı heyetine su ve atık suların idaresi ve teknolojileri konularında eğitimler verilmiştir.	
•Namibya'nın Doğu Kavango Bölgesi Mahahe Köyü'nde kurulması planlanan "Toplum Bahçesi" projesi için bir su kuyusu açılarak sulama sistemi tesis edilmiştir.	
•Kırgızistan Çüy ili Krasnoreçka köyündeki su bulunmayan bölgelere su ulaştırılması amacıyla toplam 1250 metre uzunluğunda temiz su borusu döşenmiştir. Ayrıca köy içerisinde küçük bir köy çeşmesi inşa edilmiştir.	

DİĞER KAMU KURUM VE KURULUŞLARI TARAFINDAN YAPILAN PROJE VE FAALİYETLER:

•DSİ Genel Müdürlüğü tarafından Sudan'a 2 adet sondaj makinası, 1 adet kompresör ve 80 adet tij hibe edilmiştir.	
•Bangladeş'e sığınmış olan Arakanlı Myanmar halkının sağlıklı su teminine yönelik olarak, mevcut depo ve kuyu sularının dezenfeksiyonu için gerekli olan klor tableti ile vektörle bulaşan hastalık mücadelesi için gerekli olan malzemeler Sağlık Bakanlığı tarafından hibe edilmiştir.	
•15-16 Kasım 2017 tarihlerinde düzenlenen İslam İşbirliği Teşkilatı 1. Su Konseyi Toplantısı Türkiye Su Enstitüsü [SUEN] tarafından düzenlenmiştir. Su Konseyi üyesi ülke temsilcilerinin toplantı ve konaklama masraflarının yanı sıra en az gelişmiş ülkelerden gelen misafirlerin seyahat masrafları da SUEN tarafından karşılanmıştır.	

“her şey bir tebessüm için...”

İDARİ VE SİVİL ALTYAPILARIN GELİŞTİRİLMESİ

Ülkemiz, kadim devlet geleneğinin oluşturduğu derin tecrübesini; idari ve sivil altyapılara yönelik destekleri ile özellikle merkezi ve yerel yönetimler tarafından sunulan kamu hizmetlerinin kalitesinin artırılması yönünde dünyanın birçok ülkesine aktarmaktadır. Bu alandaki proje ve faaliyetleri ile Türkiye 2030'a kadar küresel olarak belirlenmiş ve kabul görmüş sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin hepsine dolaylı olarak hizmet etmekle birlikte, aşağıdaki hedeflere doğrudan katkı sağlamaktadır:

Türkiye 2030'a kadar belirlenmiş sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin hepsine katkı sağlamaktadır.

HEDEF 8
İNSANA YAKIŞIR İŞ
VE EKONOMİK
BÜYÜME

Herkes için sürekli, kapsayıcı ve sürdürülebilir ekonomik büyümeyi, tam ve üretken istihdamı ve iyi çalışmayı sağlamak.

HEDEF 10
EŞİTSİZLİKLERİN
AZALTILMASI

Ülkeler içinde ve arasında tüm eşitsizliklerin azaltılması.

HEDEF 11
SÜRDÜRÜLEBİLİR
ŞEHİR VE YAŞAM
ALANLARI

Şehirlerin ve insan yerleşimlerinin kapsayıcı, güvenli, dayanıklı ve sürdürülebilir kılınması.

HEDEF 16
BARIŞ VE
ADALET

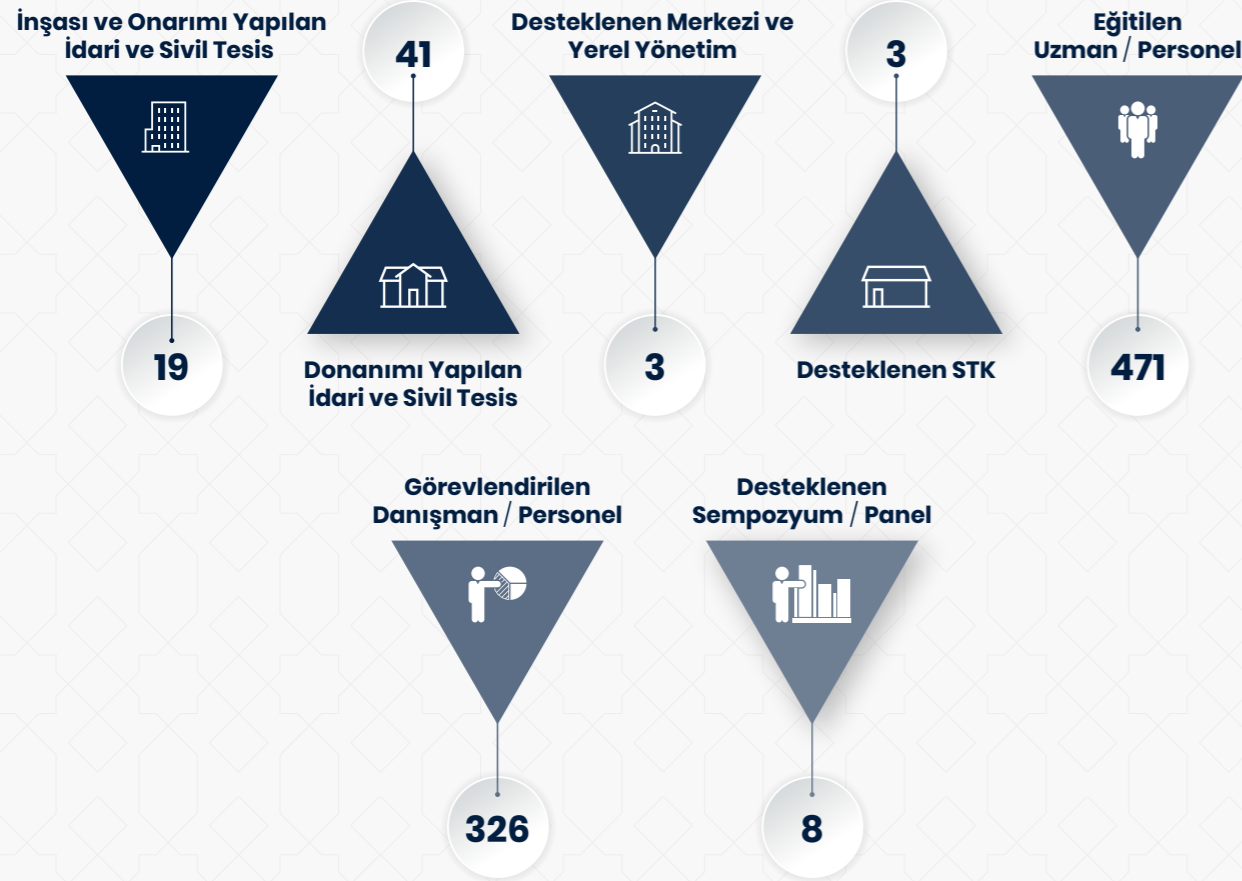
Sürdürülebilir kalkınma için barışçıl ve kapsayıcı toplumların desteklenmesi, herkes için adalete erişimin sağlanması ve her düzeyde etkili, hesap verebilir ve kapsayıcı kurumların inşası.

HEDEF 17:
HEDEFLER
İÇİN
ORTAKLIKLAR

Uygulama araçlarının güçlendirilmesi ve sürdürülebilir kalkınma için küresel ortaklığın canlandırılması.

Hedeflerin Gerçekleştirilmesine Yönelik TİKA Tarafından Yapılan Çalışmalar

PROJE VE FAALİYETLER

📍 Somali – Askeri Eğitim Tesisleri İnşa ve Donatımı

TİKA tarafından Somali'nin başkenti Mogadişu'da Harp Okulu ve Astsubay Hazırlama Okulu bina/ tesisleri ile yerinde eğitime yönelik bina ve yapılardan müteşekkil tam donanımlı bir askeri eğitim tesisi inşa edilmiştir.

Eylül 2017'de Mogadişu'da hizmete açılan Askeri Eğitim Tesisleri yerleşkesinde iki okul, koğuşlar, idari tesisler vs. bulunmaktadır. TİKA tarafından inşa edilip donatılan tesiste, Somali halkının güvenliğini sağlayacak askerler eğitime almaya başlamış, merkez ilk mezunlarını vermiştir.

📍 Tunus – Araç ve Ekipman Desteği

600 aracı içeren "Tunus Altyapı Hizmetlerine Destek Projesi" kapsamında 48 greyder, 9 mini yükleyici, 8 yol süpürme aracı, 2 yük taşıyıcı, törenle Tunuslu yetkililere teslim edilmiştir. Yapılan son teslimat ile destek projesi tamamlanmıştır.

📍 Somali – İşçi Sendikaları Genel Merkezi Binası İnşası

TİKA tarafından Mogadişu'da inşa edilen 2 katlı Somali İşçi Sendikaları [SCTU] Genel Merkezi hizmet binası, düzenlenen bahçesi ile personeline modern bir çalışma alanı sunmaktadır.

📍 Gine – 50 Adet Otobüs Hibesi

TİKA ile İETT Genel Müdürlüğü arasında imzalanan protokol kapsamında, İETT Genel Müdürlüğüne ait 50 adet otobüs ve yedek parçalarının Gine Cumhuriyeti'ne deniz yolu ile nakliyesi TİKA tarafından gerçekleştirilmiştir. Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatıyla 2016'da TİKA tarafından Gine'ye gönderilmeye başlanan İstanbul Büyükşehir Belediyesine ait otobüslerin tamamı (50 adet) teslim edilmiştir.

TİKA, Türkiye'nin kalkınma tecrübesinin başka ülkelerle paylaşılması ve "iş birliği ortaklığı" anlayışı ile çalışmaktadır.

TİKA'NIN 2017 YILINDA MERKEZİ VE YEREL YÖNETİMLERE DESTEK SAĞLADIĞI DİĞER BAZI PROJELER ŞU ŞEKİLDEDİR;

• Sudan Sevakın Adası 'nda bir Osmanlı eseri olan Gümrük Muhafaza Binası restore edilmiştir.	
• Bükreş Pasaport Genel Müdürlüğü'nün çalışma alanının düzenlenmesi, bekleme salonları ve çalışma odaları için büro tipi mobilya tedarik edilmesi ve arşivleme bölümünün ilgili ekipmanlarla donatılması tamamlanmıştır.	
• Karadağ Dışişleri Bakanlığı binasının tadilatı ve binada bulunan 25 ofisin donatımı yapılmıştır.	
• Komorlar Bilimsel Araştırma ve Belgelendirme Merkezinin [CNDRS] tadilat ve tefrişatı gerçekleştirilmiştir.	
• Ukrayna Dışişleri Bakanlığı binası için gerekli tadilat yapılp ihtiyaç duyulan mobilyalar sağlanmıştır.	
• Filistin Dışişleri Bakanlığı Diploması İhtisas Kütüphanesinin teçhizat ve tefrişatı gerçekleştirilmiştir.	
• Arjantin 'in en büyük eyaletlerinden olan La Rioja'da eyalet meclisine bilgi teknolojileri ekipmanı sağlanmıştır.	
•TİKA ve Dışişleri Bakanlığı ortaklığıyla yürütülen " Genç Diplomatlar Eğitim Programı "nın 23'üncüsü çeşitli ülkelerden 62 diplomatın katılımıyla gerçekleştirilmiştir.	

DİĞER KURUMLAR TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN BAZI PROJELER;

•"Türkiye - Moldova Yerel Yönetimler İş Birliği Projesi" kapsamında Gagavuz Yeri Özerk Bölgesinde bulunan Kazayak Belediyesine bir adet kazıcı-yükleyici iş makinesi Türkiye Belediyeler Birliği tarafından hibe edilmiştir.	
•Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından Kabil'de bulunan Afganistan Meteoroloji Departmanına uydu yer alıcı sistemi kurulmasına destek verilmiştir. Ayrıca, Müdürlüğün kendi yazılımı olan TMet Uydu Verisi İşleme ve Görüntüleme yazılımı kurulmuştur. Teknoloji ve yazılım transferini tamamlayıcı kapasite geliştirme programı kapsamında 10 meteoroloji uzmanına işbaşı ve uydu meteorolojisi eğitimi verilmiştir.	
• Suriye 'nin El-Bab ve El-Rai ilçelerine 2 adet Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu Meteoroloji Genel Müdürlüğü teknik ekiplerince kurulmuştur ve uygulamaya alınmıştır.	

DİĞER SOSYAL ALTYAPILAR VE HİZMETLER

İnsanlık onuruna yakışır hayat sürdürülebilmenin en önemli unsurlarından biri barınma ve konut ihtiyacının karşılanmasıdır. Dünyada yaklaşık 1,6 milyar insanın yeterli barınma koşullarından yoksun ve 150 milyondan fazla insanın evsiz olduğu bilinmektedir. Küresel eşitsizlikle mücadele eden ülkelerde ekonomik ve sosyal kaynaklar kamu yararına kullanılırken yaşlıların ve engellilerin göz ardı edildiği görülmektedir. Öte yandan küresel çapta toplumsal sorunlardan biri olan cinsiyet eşitsizliği, kadınların ve kız çocuklarının kolayca göz ardı edilebilmelerine neden olmaktadır. Bu bağlamda, yaşlılar, engelliler, kadın ve kız çocuklarına yönelik kalkınma iş birliği büyük önem taşımaktadır. Sosyal hayatın iyileştirilmesi, toplumdaki eşitsizliklerin azaltılması ve sürdürülebilir yaşam alanlarının artırılması sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin de önemli bileşenleri olmuştur.

Sosyal hayatın iyileştirilmesi, toplumdaki eşitsizliklerin azaltılması ve sürdürülebilir yaşam alanlarının artırılması sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin de önemli bileşenleri olmuştur.

HEDEF 5:
TOPLUMSAL
CİNSİYET
EŞİTSİZLİĞİ

Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve kadınların ve kız çocuklarının konumlarının güçlendirilmesi.

HEDEF 10
EŞİTSİZLİKLERİN
AZALTILMASI

Ülkeler içinde ve arasında tüm eşitsizliklerin azaltılması.

HEDEF 11
SÜRDÜRÜLEBİLİR
ŞEHİR VE YAŞAM
ALANLARI

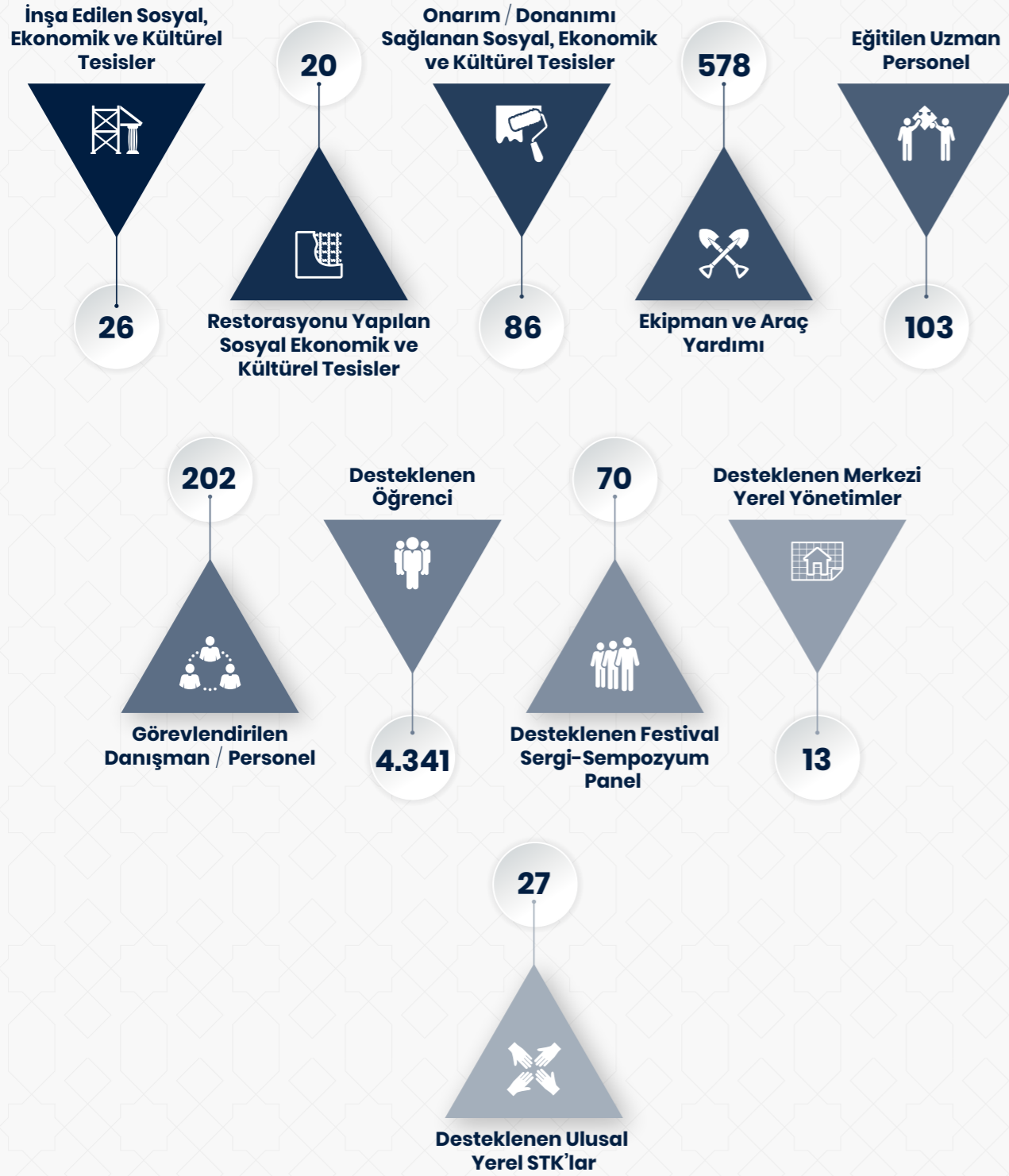
Şehirlerin ve insan yerleşimlerinin kapsayıcı, güvenli, dayanıklı ve sürdürülebilir kılınması.

HEDEF 17:
HEDEFLER
İÇİN
ORTAKLIKLAR

Uygulama araçlarının güçlendirilmesi ve sürdürülebilir kalkınma için küresel ortaklığın canlandırılması.

Türkiye'nin Kalkınma Yardımlarından Sorumlu Olan TİKA Tarafından Yapılan Çalışmalar;

PROJE VE FAALİYETLER

Etopya - Necaşi Türbesi Restorasyonu

Afrika'daki ilk Müslüman yerleşim yeri Etiyopya'nın Tigray eyaletinde, Mekele şehri yakınlarındaki Necaş Köyü'nde bulunan Habeş Kralı Eshame'ye (Necaşi) ait türbe ve aynı yerdeki 15 sahabenin kabirlerinin restorasyonu ve çevre düzenlemesi gerçekleştirilmiştir. Proje ile Habeşistan'ın -bugünkü Etiyopya- İslam ile tanışmasında rolü olan dönemin Kralı Eshame ve sahabelerin kabirlerinin koruma altına alınması ve Müslümanlar için önem arz eden bölgenin turizm faaliyetlerine uygun hale getirilmesi sağlanmıştır.

■ Karadağ'ın başkenti Podgoritsa'daki Osmanlı Saat Kulesi

■ Balkanlarda Saat Kulesi Restorasyonları

Balkanlardaki Osmanlı Dönemi eserlerinin en önemlilerinden sayılabilecek saat kuleleri, hâlâ buldukları şehirlerin ünlü simgeleri olarak gösterilmektedir. Karadağ'ın başkenti Podgoritsa'daki Osmanlı Saat Kulesi, Arnavutluk'un Gjirokastra kentindeki Osmanlı Saat Kulesi, Sultan Murad Külliyesi'nin bir parçası olan Üsküp Saat Kulesi restorasyonları gerçekleştirilmiştir.

■ Filistin - Gazze Toplu Konut İnşası

Gönül coğrafyamızın kalbinde yer alan Gazze'de 2014 yılındaki savaş sırasında evlerini kaybeden ihtiyaç sahibi Gazzeli ailelere teslim edilmek üzere 320 adet konut inşa edilmiştir. 2016 yılında inşasına başlanan, Gazze Şeridi'nin Al-Wusta bölgesinde yer alan projeden yaklaşık 2.250 Gazzeli faydalanmaktadır.

■ Ekvator - Türkiye Dostluk Parkı İnşası

Ekvator'un başkenti Quito'da yapılan Türkiye Parkının iki ülke arasındaki dostluğa katkı sağlayacağı, barış ve dostluk için çağrı olacağı düşünülmektedir. Quito'nun doğusundaki Batan Alto semtinde yaptırılan park, şehrin üst tarafındaki en büyük milli park Guangüiltagua'nın girişinde yer almaktadır.

■ Şili - Deportivo Palestino Futbol Kulübü'ne Destek

Şili'de yaşayan Filistin topluluğu tarafından 1920 yılında kurulan Deportivo Palestino kulübü Şili 1. Lig'de mücadele etmektedir. Kulübe sportif malzeme desteğinde bulunulmuştur. Ayrıca, iki ülke iş birliği kapsamında; Filistinli, Suriyeli ve Lübnanlıların kaldığı huzurevine destek sağlanmıştır. Proje kapsamında Şili'de bir Türkiye-Filistin ilişkileri paneli düzenlemiştir.

TİKA TARAFINDAN YAPILAN DİĞER BAZI PROJELER;

•Afganistan'da yer alan Faryab Vilayeti Andhoy Buzkaşi ve Çok Amaçlı Spor Kompleksi inşası tamamlanmıştır.	
•Bangladeş'in Gazipur şehrinde yaşayan görme engelli 70 çocuğun güvenli bir şekilde okullarına ulaşabilmeleri için okul taşıtı temin edilmiştir.	
•Kenya'da okula gitmek için kilometrelerce yol yürümek zorunda kalan 200 kız öğrenciyeye, eğitim hayatlarını kolaylaştırmak amacıyla bisiklet dağıtılmıştır.	
•Ukrayna Kiev'de yer alan Artek Uluslararası Çocuk Merkezi Yurt binasının tadilatı yapılmış ve donanım desteği sağlanmıştır.	
•Sırbistan-Belgrad'da bulunan Dragan Filipoviç - JUSA Çocuk Yurdunun tadilatı gerçekleştirilmiştir.	

Vakıflar Genel Müdürlüğünce çeşitli ülkelerde bulunan Osmanlı eserlerinin restorasyon çalışmaları sürdürülmektedir. Bunlardan bazıları şu şekildedir;

•Kosova, Cakova, Hadım Süleyman Ağa Kütüphanesi ve Küçük Medrese Rekonstrüksiyonu	
•Bosna Hersek, Gradiška, Derviş Hanım Medresesi Restorasyonu	
•Kosova, Mamuşa, Saat Kulesi ve Çevre Düzenlemesi	

Ayrıca, **Bender Kalesi** kale içi müze restorasyonu ve teşhir-tanzim çalışmaları ile **Trablusşam Mina Tren İstasyonu** rölöve, restitüsyon ve restorasyon işleri Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından gerçekleştirilmiştir.

Kentler arası dayanışmanın bir göstergesi olarak Türk Dünyası Belediyeler Birliği tarafından **Makedonya Jupa** Belediyesine itfaiye aracı hibe edilmiştir.

Mevlana Celaleddin Rumi*

“Cömertlik ve yardım etmede akarsu gibi ol.
Şefkat ve merhamette güneş gibi ol.
Başkalarının kusurunu örtmede gece gibi ol.
Hiddet ve asabiyette ölü gibi ol.
Tevazu ve alçak gönüllülükte toprak gibi ol.
Hoşgörülülükte deniz gibi ol.
Ya olduğun gibi görün, ya da görüldüğün gibi ol.”

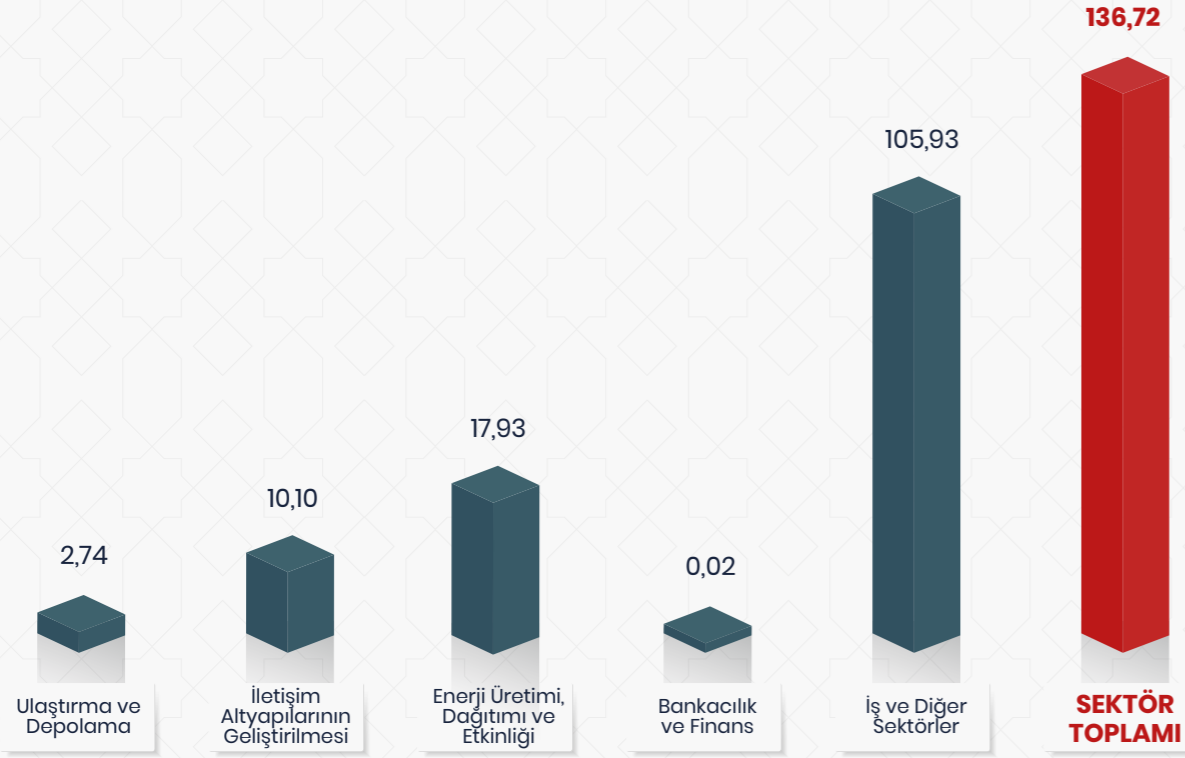
*Mutasavvıf,
Mesnevi'nin yazarı, 13. yy

EKONOMİK ALTYAPILAR VE HİZMETLER

EKONOMİK ALTYAPILAR VE HİZMETLER

Grafik 15: Ekonomik Altyapılar ve Hizmetler Yardımlarının Alt Sektörel Dağılımı [2017; Milyon Dolar]

ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA

HEDEF 11
SÜRDÜRÜLEBİLİR
ŞEHİR VE YAŞAM
ALANLARI

Şehirlerin ve insan yerleşimlerinin kapsayıcı, güvenli, dayanıklı ve sürdürülebilir kılınması.

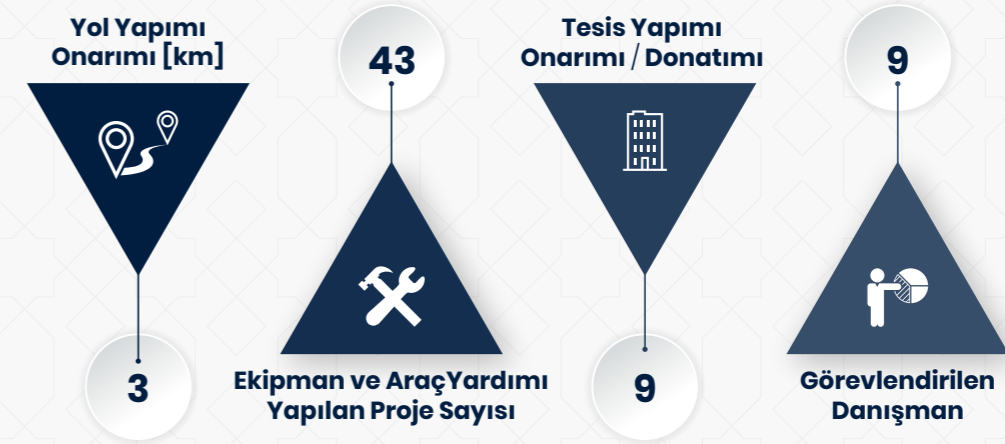

HEDEF 17:
HEDEFLER
İÇİN
ORTAKLIKLAR

Uygulama araçlarının güçlendirilmesi ve sürdürülebilir kalkınma için küresel ortaklığın canlandırılması.

Ulaşım, insanların, ürünlerin ve emeğin hareketliliğini sağlayarak ekonomik ve toplumsal kalkınmada kritik bir rol taşımaktadır. Yol güvenliğinin sağlanması, ürün ve hizmetleri hem üreticiler hem de tüketiciler için kolay erişilebilir hale getirmektedir. Benzer şekilde özellikle gıda ürünlerinin ve medikal ürünlerin sağlıklı depolanması ve bu ürünlere erişimin kısıtlı olduğu bölgelerde yaşanan eksikliklerin giderilmesi de büyük önem taşımaktadır. Türkiye, özellikle kentlere ulaşım altyapı desteğinin yanı sıra yolcu taşıma için araç desteği sağlamakta, ulaşımın olanaklarının artırılmasına yönelik araç ve ekipman yardımlarında bulunmaktadır.

TİKA tarafından 2017 yılında yapılan çalışmalar,

PROJE VE FAALİYETLER

- Myanmar - Beton Yol, Köprü ve Bağlantı Yolu Yapımı**
Kyauk Taw kasabasında köylere erişimi sağlayan yaklaşık 1,6 km uzunluğundaki toprak yol, güvenliğin sağlanması amacıyla betonarme olarak yeniden inşa edilmiştir. Yenilenen yolla birlikte, TİKA'nın 28 adet konut inşa ettiği Ah Pauk Wa Lae köyünde yaklaşık 7.400 kişinin ulaşım koşulları iyileştirilmiştir.
- Ürdün - Marka Mülteci Kampı Cadde Düzenlemesi Projesi**
Ürdün Marka Filistin Mülteci Kampında bulunan 200 metre uzunluğundaki ana caddenin tadilat ve çevre düzenlemesi yapılmıştır. Ürdün'de bulunan Filistinli mültecilerin kötü koşullarda yaşadığı kamplardan biri olan Marka Mülteci Kampında 1000 m² alanda yaklaşık 95.000 kişi yaşamaktadır.
- Gana - Otobüs, Yedek Parça ve Eğitim Desteği**
İBB, TİKA ve İETT iş birliği ile Gana'ya 30, Gambiya'ya 20, Sırbistan'a 2 otobüs hibe edilmiş ve hibe edilen toplu taşıma araçlarının yerel kapasiteyle bakım ve onarımlarının yapılabilmesi için yedek parça ve eğitim hizmetleri de verilmiştir.
- Moğolistan - Trafik Sinyalizasyon Sistemi Kurulması**
Ulanbator'un en işlek caddelerinden birisi olan Ankara Caddesi'nde, sinyalizasyon sistemlerinin yetersizliğinden kaynaklanan trafik kazası riskinin azaltılması ve yaya güvenliğinin sağlanması amacıyla, cadde üzerindeki yaya geçidine trafik sinyalizasyon sistemi kurulmuş ve zamana bağlı yıpranma nedeniyle işlevini yitiren eski cadde tabelası sökülerek yerine yeni bir totem yerleştirilmiştir.

Ayrıca;

Türk Dünyası Belediyeler Birliği tarafından Karadağ'a bir adet minibüs, Lübnan'a iki adet cenaze aracı, Sincan Belediyesi tarafından **Bosna Hersek** Doboy Yug Belediyesi'ne 1 adet minibüs, PTT tarafından **Filistin** Posta İdaresi'ne tam ekipmanlı 20 adet motosiklet hibe edilmiştir.

İLETİŞİM ALTYAPILARININ GELİŞTİRİLMESİ

Radyo, televizyon ve yazılı medya başta olmak üzere iletişim alanlarına yönelik bütün destekler kalkınma yardımı olarak değerlendirilmektedir. Türkiye'nin iletişim sektöründe gerçekleştirdiği kalkınma iş birlikleri ise öncelikli olarak radyo ve stüdyo kurulumu, ekipman temini, yazılı, görsel ve dijital araçların iletişim alanlarında kullanımına yönelik eğitim programlarını kapsamaktadır.

HEDEF 17:
HEDEFLER
İÇİN
ORTAKLIKLAR

Uygulama araçlarının güçlendirilmesi ve sürdürülebilir kalkınma için küresel ortaklığın canlandırılması.

TİKA, iş birliği yaptığı ülkelerin bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin bir şekilde kullanabilmeleri amacıyla ülkemizin köklü ve yüksek kapasiteli kurumlarıyla ortaklaşa birçok eğitim programı gerçekleştirmeye devam etmektedir. Bu minvalde TİKA, 2017 yılında 10 adet radyonun/televizyonun iletişim altyapılarını geliştirmiş, 39 danışmanı iletişim projelerinde görevlendirmiş, konuyla ilgili çeşitli seminerler ve çalıştaylar düzenlemiştir. TİKA ve ülkemizin çeşitli kurumları tarafından 2017 yılında da iletişim alanında birçok proje ve eğitim programı gerçekleştirilmiştir. Bazıları şunlardır:

<p>•Moğolistan Milli Radyo ve Televizyonu'na [MNB] aydınlatma sistemlerinin güncel teknolojiye kavuşturulması sağlanmıştır. MNB personelinin TRT Genel Müdürlüğünde eğitimleri sağlanmıştır.</p>	
<p>•Kosova Radyosu'nun redaksiyon ofisi ile yönetim ofislerinin çok eski ve bakımsız olması sebebiyle, çalışma koşullarının elverişli hale getirilerek daha kaliteli yayın yapılabilmesi için TİKA tarafından yeni mobilya ve teknik cihazlar tedarik edilmiştir. Ayrıca mezkûr ofislerin tadilatı gerçekleştirilmiştir.</p>	
<p>•Azerbaycan, Gürcistan, Irak, Kazakistan, Kırgızistan, Moğolistan, Özbekistan ve Ukrayna'dan katılımcılara yönelik, kameramanlık, ışık, kurgu, televizyon yapımcılığı ve yönetmenliği eğitimleri TRT ve TİKA ortaklığıyla gerçekleştirilmiştir.</p>	
<p>•Bosna Hersek Federasyonu Haber Ajansı'nın [FENA] 2016 yılında başlattığı video haber servisinin altyapısı TİKA tarafından güçlendirilerek, haber servisi tam kapasiteye ulaştırılmıştır.</p>	
<p>•Saraybosna Kantonu Televizyonu'nun [TVSA] Avrupa Yayın Birliği standartlarına uygun programlar yapabilmesine imkân hazırlayacak ekipman temin edilerek kanalın tamamen dijital ve HD yayın yapan haber stüdyosuna sahip olması sağlanmıştır.</p>	

Bunun yanında medya alanında çalıştay ve toplantıların gerçekleştirilmesi de sağlanmaktadır. Türkiye Dergiler Birliği [TÜRDEB] organizasyonu ile 03-10 Mayıs 2017 tarihleri arasında düzenlenen "8. Uluslararası İstanbul Dergi Çalıştayı", TİKA'nın desteğiyle **Bosna-Hersek, Cezayir, Irak, İran, Karadağ, Makedonya, Mısır, Pakistan, Sudan** gibi ülkelerden katılımcılarla gerçekleştirilmiştir. 7-9 Nisan tarihleri arasında TİKA ve Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği iş birliğinde İstanbul'da Balkan Televizyonları Çalıştayı gerçekleştirilmiştir.

İş birliği yapılan ülkelerdeki medya mensuplarının talep ettikleri teknolojinin transferi ve kapasite artırma eğitimlerine yönelik Türkiye'ye teknik inceleme ziyaretlerinde bulunması da desteklenmektedir. Bu kapsamda 2017 yılında **Kazakistan** Asil Arna Televizyonu üst düzey yetkilileri, televizyon yayıncılığı alanında sahip olunan tecrübenin yerinde görülmesine yönelik olarak ülkemize bir teknik inceleme ziyaretinde bulunmuşlardır. Ayrıca BYEGM^[1] Enformasyon Dairesi Başkanlığı, mesleki çalışma ve kamu diplomasisi faaliyetleri çerçevesinde 64 ülkeden uluslararası medya mensuplarını Türkiye'de ağırlamıştır.

TRT Genel Müdürlüğü koordinasyonunda, TİKA, Anadolu Ajansı ve BYEGM iş birliğinde yürütülen Uluslararası Medya Eğitim Programı'nın [UMEP] beşincisi 2017 yılında gerçekleştirilmiştir. **Cibuti, Etiyopya, Gürcistan, Irak, Kazakistan, Kenya, Myanmar, Namibya, Nijer, Romanya, Sırbistan, Somali, Sudan, Tacikistan, Tanzanya** ve **Ukrayna**'nın da yer aldığı 70 ülkenin basın mensuplarına, televizyon, radyo, haber ve yeni medya içerikli eğitim programları düzenlenmiştir.

ENERJİ ÜRETİMİ, DAĞITIMI VE ETKİNLİĞİ

Enerjiye dayalı ve bağımlı bir medeniyet içinde yaşamakta olduğumuz söylenebilir. O kadar ki elektrik, modern insanın gündelik yaşamını sürdürebilmesi için temel gereksinimlerinden biri haline gelmiştir. Dünya nüfusunun artması, enerji üretim ve dağıtım sistemlerinin gelişmesi ve yayılması ile birlikte, her geçen yıl enerji talebi artış göstermektedir.

1990 - 2010 yılları arasında elektriğe erişimi olan insan sayısı 1,7 milyar artmış olsa da hâlihazırda hâlâ her beş insandan birinin elektriğe erişimi bulunmamaktadır ve şüphesiz her geçen yıl enerji talebi artmaya devam edecektir. Sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin 7'ncisi erişilebilirlik ve temiz enerji vurgusu yapmaktadır. Bu doğrultuda, 2030 yılına kadar erişilebilir enerjiye herkesin kavuşmasının sağlanması amaçlanmıştır. Gelişmekte olan ülkelerin tümünde temiz enerji sağlayacak altyapının genişletilmesi ve teknolojinin yükseltilmesi, hem büyümeyi teşvik edecek hem de çevrenin korunmasına katkıda bulunacaktır.

**HEDEF 7:
ERİŞİLEBİLİR
VE TEMİZ
ENERJİ**

Herkesin uygun fiyatlı, güvenilir, sürdürülebilir ve modern enerjiye erişiminin güvence altına alınması.

**HEDEF 17:
HEDEFLER
İÇİN
ORTAKLIKLAR**

Uygulama araçlarının güçlendirilmesi ve sürdürülebilir kalkınma için küresel ortaklığın canlandırılması.

Türkiye geliştirmekte olan ülkelerin enerji ihtiyaçlarının giderilmesi amacıyla kapasite inşasına önem vermektedir. Bu anlamda her yıl çeşitli ülkelerde enerji alanında projeler yürütülmekte ve eğitimler verilmektedir.

[1] O zamanki adıyla Basın, Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü

T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı iş birliğinde, Gazze'nin artan elektrik ihtiyacına cevap verilebilmesi amacıyla Gazze'deki okul, hastane vb. kamu binalarının çatısına PV panelleri kurulumu yapılması planlanmaktadır. Projenin ilk aşamasında, 2 klinik ve 1 okul çatısına panel kurulumları tamamlanmıştır.

Pakistan'ın Hayber-Pakhtunkwa (KPK) eyaletinde biyogayzer üniteleri ile tarımsal ve diğer bitkisel atıkların çürütülmesi ve bu işlem esnasında ortaya çıkan ısı ile ortalama 45-50 santigrat derecelik sıcaklık artışı sağlanarak kış mevsiminde evlerdeki ve cami gibi kamusal alanlardaki sıcak su ihtiyacı karşılanmıştır.

İŞ VE DİĞER SEKTÖRLER

2030 yılı sonuna kadar iklim değişikliğinin etkileri ile mücadele, eşitsizlik ve adaletsizliği ortadan kaldırma ve yoksulluğu bitirme amacıyla belirlenen sürdürülebilir kalkınma hedefleri, kamu sektörünün olduğu kadar, sivil toplumun ve özel sektörün de gündemindedir. İş ve diğer sektörler için kalkınma faaliyetleri 8. ve 12. sürdürülebilir kalkınma hedeflerine doğrudan diğerlerine dolaylı katkı sağlamaktadır.

**HEDEF 8
İNSANA YAKIŞIR İŞ
VE EKONOMİK
BÜYÜME**

Herkes için sürekli, kapsayıcı ve sürdürülebilir ekonomik büyümeyi, tam ve üretken istihdamı ve iyi çalışmayı sağlamak.

**HEDEF 12
SORUMLU
TÜKETİM VE
ÜRETİM**

Sürdürülebilir tüketim ve üretim kalıplarının güvence altına alınması.

**HEDEF 17:
HEDEFLER
İÇİN
ORTAKLIKLAR**

Uygulama araçlarının güçlendirilmesi ve sürdürülebilir kalkınma için küresel ortaklığın canlandırılması.

OECD-DAC (Ekonomik Kalkınma ve İş Birliği Örgütü - Kalkınma Yardımları Komitesi) standartlarına göre ticaret ve iş adamları derneklerine, ticaret odalarına yapılan destekler, iş ve yatırım ortamını geliştirmeye yönelik hukuki ve düzenleyici reformlar, özel sektör kurumsal kapasite geliştirme ve danışmanlık destekleri, ticaret bilgisi, ticaret fuarları dâhil olmak üzere kamu-özel sektör ağı oluşturmaya yönelik faaliyetler bu başlık altında raporlanmaktadır.

Türkiye'nin gerek TİKA gerekse diğer kurumlar aracılığıyla yapmış olduğu birçok faaliyet bu başlık altında raporlanabilmektedir. Bu kapsamda, 2017 yılında iş ve diğer sektörler alanında Ekonomi Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu, Türk Patent ve Marka Kurumu, KOSGEB, MÜSİAD ve Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı tarafından 30'a yakın sektörel fuar, teknik çalışma, eğitim programı ve iş forumu düzenlenmiştir.

Gagauziya Invest 2017 Yatırım Forumu, Türkiye - Mısır İş Adamları Derneği Forumu, V. Türk Dünyası Ekonomi Forumu, Astana Sosyal Bilimler Forumu, Rekabet Kurumu'nun düzenlediği Rekabet Zirvesi, Türkiye-Belarus Ekonomik İş birliği Sempozyumu vb. birçok etkinliğe TİKA tarafından destek sağlanmıştır.

Farabi

“Her insan yaşamak ve üstün mükemmeliyetlere ulaşmak için yaratılıştaki birçok şeye muhtaç olup bunların hepsini tek başına sağlayamaz. Böylece her ferde, tabiatındaki mükemmelleşme ihtiyacını, ancak farklı insanların - yardımlaşma maksadıyla - bir araya gelmeleriyle elde edebilir.”

Türk Filozof ve Bilim Adamı
870 – 950

ÜRETİM SEKTÖRLERİ

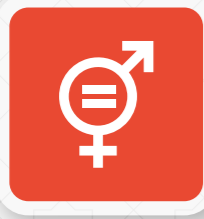
ÜRETİM SEKTÖRLERİ

Ülkemizin, küresel refahın adil paylaşımı ilkesi çerçevesinde, kazan kazan anlayışı ile ele aldığı kalkınma yardımlarının en önemli ayaklarından birini de toplumun her katmanına yeni beceriler kazandırarak ve/veya gerekli üretim ortamları ile araç-gereçler sağlayarak bireylerin emeklerini ve becerilerini istihdama, üretime, dolayısıyla sürdürülebilir refaha dönüştürebilmelerine imkân veren üretim sektörü oluşturmaktadır. Üretim sektörlerinde – tarım, hayvancılık, balıkçılık, ormancılık, sanayi ve zanaat – bu anlayışla kurum ve kuruluşlarımız tarafından dünyanın birçok yerinde uygulanan projeler, önümüzdeki 15 yıl için küresel olarak belirlenmiş ve kabul görmüş sürdürülebilir kalkınma hedeflerinden birçoğuna hizmet etmektedir.

HEDEF 1:
YOKSULLUĞA
SON

2030 yılına kadar yoksulluğu tüm şekilleriyle sona erdirmek.

HEDEF 5:
TOPLUMSAL
CİNSİYET
EŞİTSİZLİĞİ

Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve kadınların ve kız çocuklarının konumlarının güçlendirilmesi.

HEDEF 8
İNSANA YAKIŞIR İŞ
VE EKONOMİK
BÜYÜME

Herkes için sürekli, kapsayıcı ve sürdürülebilir ekonomik büyümeyi, tam ve üretken istihdamı ve iyi çalışmayı sağlamak.

HEDEF 9
SANAYİ
YENİLİKÇİLİK VE
ALTYAPI

Dayanıklı altyapıların inşası, kapsayıcı ve sürdürülebilir sanayileşmenin desteklenmesi ve yenilikçiliğin güçlendirilmesi.

HEDEF 10
EŞİTSİZLİKLERİN
AZALTILMASI

Ülkeler içinde ve arasında tüm eşitsizliklerin azaltılması.

HEDEF 17:
HEDEFLER
İÇİN
ORTAKLIKLAR

Uygulama araçlarının güçlendirilmesi ve sürdürülebilir kalkınma için küresel ortaklığın canlandırılması.

TARIM, ORMANCILIK VE BALIKÇILIK

Türkiye, tarımın toplumların geleceğinde oynadığı kilit rolün farkında olarak ve geçmişinden gelen tarımsal üretim deneyimi ile çeşitli ülkelerde tarım-ormancılık ve balıkçılıkla ilgili proje ve faaliyetler gerçekleştirmektedir. Özellikle tarımsal üretimin ve verimin geliştirilmesi amacıyla tarımda mekanizasyon ve tarım çalışanlarının beşeri kapasitelerinin artırılması programları devam etmektedir. 2017 yılında sadece TİKA'nın yaptığı/onardığı tarımsal tesis sayısı 15, tarımsal materyal desteğine yönelik proje sayısı 24, bu sektörlere yönelik projeler kapsamında görevlendirilen danışman sayısı 35, eğitilen uzman sayısı 136 olmuştur. Bu sektörde gerçekleştirilen projelerin bazıları şunlardır:

📍 Azerbaycan – Süt Sığırcılığının Geliştirilmesi

2014 yılında TİKA tarafından Azerbaycan'da başlatılan Süt Sığırcılığının Geliştirilmesi ve İslah Projesi üçüncü yılını tamamlamıştır. 2014'ten bugüne kadar çiftçilere dağıtılan sığır sayısı 160, projeden faydalanan çiftçi ailesi sayısı ise 65 olarak gerçekleşmiştir. Proje kapsamında 2017 yılında Türkiye Damızlık Süt Sığırcılığı Birliği uzmanları tarafından 40 çiftçiye süt sığırcılığı ve hayvancılık eğitimleri verilmiştir.

📍 Gürcistan – Ahıska Türkleri Tarımsal Kalkınma Projesi

Ahıska bölgesinde yaşamakta olan ailelere ekonomik destek sağlanması amacıyla TİKA tarafından Ahıska bölgesinde tarımsal kalkınma projesi gerçekleştirilmiştir. Proje kapsamında bölgede yaşayan 17 Ahıskalı ve Gürcü aileye seralar temin edilmiş olup her bir aileye sezonluk üretimlerini karşılayacak fide ve tohumlar teslim edilmiştir. Aynı zamanda Türkiye'den gelen uzmanlar tarafından ailelere zirai üretim ve seracılık konularında eğitim verilmiştir.

📍 Makedonya – Nar Yetiştiriciliğine Destek

Doğu Makedonya Meyveciliğinin Geliştirilmesi Projesi kapsamında 50 çiftçi aileye 120'şer fidan olmak üzere toplam 6.000 Türkiye'ye özgü Hicaz türü nar fidanı dağıtımı yapılmıştır. Proje ile 50 aile işletmesi tarımsal üretime dâhil olmuştur.

■ Bosna-Hersek'te savaş mağduru aileler için TİKA tarafından kurulan seralar.

📍 Bosna Hersek – Savaş Mağduru Ailelere Sera Desteği

TİKA ve Saraybosna Üniversitesi Ziraat Fakültesi iş birliğinde yürütülen program kapsamında, Doğu Bosna'da Srebrenitsa ve Bratunats'ta, Orta Bosna'da Vogoşça, Zivinice belediyelerinde 80 savaş mağduru ailenin her birine sera, sulama sistemi ve fide desteği ile eğitim ve danışmanlık hizmetleri sağlanmıştır.

📍 Botsvana ve Gambiya – Uzmanlara Balıkçılık Eğitimi

Afrika'nın Gambiya ve Botsvana ülkelerinden gelen 11 su ürünleri uzmanına Antalya'da bulunan Akdeniz Su Ürünleri Üretim Araştırma ve Eğitim Enstitüsü'nde eğitim verilmiştir. Bir hafta süren eğitim çalışması TİKA ile Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü iş birliğinde düzenlenmiştir. Eğitim boyunca Afrikalı uzmanlara, ılık su balıkçılığı üretimi, akvaryum balıkları üretimi, sazan balığı üretimi, deniz balıkçılığı üretim teknikleri, gemi takip sistemleri, avcılık yöntemleri, su ürünleri mevzuatı hazırlama konularında tesislerde uygulamalı eğitim verilirken, ayrıca tesislerdeki uygulamaları da yerinde görme imkânı sağlanmıştır.

📍 Filistin – Ailelere Arı Kovanı ve Teknik Donanım Desteği

TİKA tarafından Filistin'de yetim, dul, şehit ve esir aileleri arasından 14 ihtiyaç sahibi aileye arı kovanı ve teknik donanım desteğinde bulunulmuştur. Dağıtılan 10 adet kovanın ailelere ekonomik anlamda katkıda bulunması hedeflenmektedir.

📍 Guatemala – Maya Yerlisi Çiftçilere Ekipman Desteği

Guatemala'nın Kuzeyindeki Alta Verapaz bölgesinde yaşayan, tek geçim kaynağı kahve olan 850 kahve üreticisi Maya yerlisi çiftçiye üretim kapasitelerini artıracak ekipman desteğinde bulunarak bölge halkına yardım eli uzatan ilk uluslararası kuruluş TİKA olmuştur.

SANAYİ, MADENCİLİK VE İNŞAAT

Sanayi sektörü, madencilik sektörü politikası, planlaması ve programları, kurumsal kapasite geliştirme ve danışmanlığı ve belirtilmemiş endüstriyel faaliyetler resmi kalkınma yardımları literatüründe sanayi, madencilik ve inşaat sektörü altında raporlanmaktadır. Özellikle sürdürülebilir kalkınma hedefleri açısından büyük öneme sahip olan bu alanda da Türkiye önemli proje ve faaliyetler gerçekleştirmiştir. Bu faaliyetlerden bazıları şunlardır:

13 kişilik Gandalı iş adamı grubu TİKA'nın desteklediği 10 günlük bir eğitim programı çerçevesinde Türkiye'ye gelerek inşaat makineleri ve teknolojileri konusunda eğitim almış ve ilgili iş yerlerini ziyaret etmiştir. Türkiye ve Pakistan'ın KOBİ destekleme kurumları arasında kurumsal kapasitenin geliştirilmesi ve bilgi ve tecrübe alışverişi amacıyla Pencap Eyaletinin Maliye Bakanı ve Sanayi Bakanı başkanlıklarında ilgili Bakanlıklara bağlı kurumların üst düzey yetkililerinden oluşan 14 kişilik heyet ülkemize çalışma ziyareti gerçekleştirmiştir. Heyet aralarında KOSGEB ve TİKA'nın da bulunduğu 10'un üzerinde kurumda incelemelerde bulunmuş, kurumların faaliyetleri hakkında bilgi almıştır.

Özellikle sürdürülebilir kalkınma hedefleri açısından büyük öneme sahip olan sanayi, madencilik ve inşaat alanında da Türkiye önemli proje ve faaliyetler gerçekleştirmiştir.

TİCARET VE TURİZM

Kalkınma yardımları içinde üretim sektörleri ihtiyaç sahibi ülkelerin kendi kendine yeterliliğinin sağlanması açısından özel bir önem arz etmektedir. Üretim sektörü çatısı altında ele alınan ticaretin desteklenmesi kapsamında ticaret politika ve planlaması, ticari kolaylıklar, bölgesel ticaret anlaşmaları, çok taraflı ticaret anlaşmaları, ticaret ile bağlantılı düzenlemeler ve ticaret konusunda eğitim gibi alt başlıklar yer almaktadır. Turizm özelinde kırsal turizmin desteklenmesi, kırsal nüfusun yoğun olduğu bölgelerde az gelişmişlikle mücadelede önemli bir alan olarak öne çıkmaktadır.

📍 Türk Cumhuriyetleri X. Eğitim Programı

Program, 2007 yılında Dış Ticaret Müsteşarlığı ve TİKA arasında imzalanan İşbirliği Protokolü ile başlatılmış olup başarıyla sürdürülmektedir. Türk Cumhuriyetleri ve Akarba Topluluklarının dış ticaret mevzuatlarının dünya ekonomik sistemine uyum sağlaması amacıyla gerçekleştirilen eğitim programlarından 2017 yılında Azerbaycan, Kırgızistan, Kosova, Bosna-Hersek ve Moldova faydalanmıştır.

📍 Dünya Ticaret Örgütü [DTÖ] Eğitim Programı

Ekonomi Bakanlığı ile Başkanlığımız arasında imzalanan en az gelişmiş ülkelere yönelik DTÖ eğitim programlarının düzenlenmesine ilişkin protokol uyarınca, ülkemizin tecrübe ve bilgi birikimi Etiyopya'dan gelen uzmanlara aktarılmış, bu bağlamda dış ticaret mevzuat ve pratiklerine ilişkin bilgilendirme eğitim programı düzenlenmiştir.

📍 Türk Mısır İş Adamları Derneği İş Forumu

Mısır'dan farklı sanayi ve ticaret konularında faaliyet gösteren iş adamları, ilgili bakanlık yetkilileri, akademisyenler, ekonomi uzmanları ve gazetecilerden oluşan bir heyetin katılımıyla, İstanbul ve Konya'da ekonomik ilişkilerin geliştirilmesini amaçlayan iş forumları düzenlenmiştir. Söz konusu faaliyet TİKA tarafından desteklenmiştir.

📍 Mozambik Ticaret Enstitüsü'ne Destek

Mozambik'in başkenti Maputo'da Ticaret Enstitüsü'nde bir sınıfın bilgisayarlı muhasebe kursları düzenlenebilecek şekilde bilgisayar laboratuvarı olarak donatımı TİKA tarafından sağlanmıştır.

TURİZM ALANINDAKİ PROJE VE FAALİYETLER

📍 Kolombiya ile Kültür ve Turizm Alanında İş Birliği

Ülkemizin turizm sektöründeki etkinliğinin ve turizm bölgeleri yönetimindeki tecrübelerinin Kolombiya makamlarına aktarılması amacıyla, TİKA ile Kolombiya'daki muadil kuruluş Agencia Presidencial de Cooperacion [APC] iş birliğiyle kültür ve turizm eğitimi programı düzenlenmiştir. Program kapsamında T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı uzmanlarından oluşan heyet, Kolombiya'nın çeşitli şehirlerinde saha ziyaretleri gerçekleştirmiş, yerel temsilcilerle ve devlet yetkilileriyle görüşerek Kolombiya'nın turizm kapasitesinin artırılmasına yönelik çalışmalar yürütmüşlerdir.

📍 I. Milletlerarası Helal Turizm Kongresi

Kastamonu Üniversitesi Rektörlüğü Turizm Fakültesi'nin ev sahipliğinde ulusal ve uluslararası düzeyde değişik üniversitelerde görev yapan akademisyenlerin bir araya gelmesi ile Antalya'da "I. Milletlerarası Helal Turizm Kongresi" gerçekleştirilmiştir. Çeşitli ülkelerden kongreye katılım için TİKA destek sağlamıştır.

📍 Ürdün Petra Antik Kenti'ne Destek

Petra Antik Kenti'ne ziyarete gelen engelli ve yaşlı turistlerin Antik Şehri daha kolay ziyaret edebilmelerini sağlamak amacıyla Ürdün Turizm Kurulunun ihtiyaç duyduğu 6 kişilik 2 adet akülü mini araç TİKA tarafından temin edilmiştir.

📍 Zambiya'ya Turizm Desteği

Turizm alanında çalışmalarda bulunmak ve ülkenin turizm alanında potansiyelini tespit etmek üzere Kültür ve Turizm Bakanlığı ve akademisyenlerden oluşan heyet Zambiya'ya 10 gün süreli çalışma ziyaretinde bulunmuştur.

■ TİKA, Dünya kültür mirasına sahip çıkmaya devam ediyor. Ürdün Petra antik kentini engelli ve yaşlıların da görebilmesi için 6 kişilik 2 adet akülü mini araç TİKA tarafından temin edilmiştir.

Milli gelirin %0,85'ine denk gelen insani yardım tutarı ile Türkiye, 2015 ve 2016 yıllarında olduğu gibi, 2017 yılında da en çok insani yardım yapan ülke, bir diğer deyişle 'en cömert ülke' performansını korumuştur.

İNSANİ YARDIM

İNSANI YARDIM

Doğal felaketlerin, siyasi huzursuzluk ve çatışmaların yaşandığı sırada ve sonrasında, insan güvenliğini tehdit eden durumların giderilmesine yönelik eylemler, açlık ve kuraklık gibi şok durumlarında toplulukların acısını hafifletmek ve mağduriyetlerini gidermek amacıyla gerçekleştirilen acil müdahaleler ve önleyici/engelleme tedbirleri içeren faaliyetler genel anlamıyla insani yardım olarak adlandırılmaktadır.

Birleşmiş Milletler İnsani Yardım Koordinasyon Ofisi [UN/OCHA] ve OECD/DAC, ülkelerin kalkınma ve insani yardım ajanslarının, uluslararası yardım örgütlerinin ve sivil toplum kuruluşlarının yardım müdahalelerini raporladığı iki ana düzlemde. Bu çerçevede, UN/OCHA ve OECD/DAC tarafından, insani yardım müdahalelerinin tanımı ve kapsamı birtakım ilkelere, kısıtlamalara ve standardizasyona bağlı olarak daraltılmaktadır. İnsani yardıma yön veren ilkeler sabit kalmakla birlikte, yardımların kapsamı ve içeriği, buna bağlı olarak da ölçüm yöntemleri ve göstergeleri, küresel çapta yaşanan krizlere, donör ülkelerin içinde bulunduğu sınıflandırmaya ve müdahalelerine göre değişkenlik göstermektedir.

Birleşmiş Milletler'in 46/182 No.lu Genel Kurul Kararında insani yardımın insanlık, tarafsızlık, yansızlık ve bağımsızlık ilkeleri ile uyumlu olması gerektiği belirtilmektedir. Öte yandan, OECD/DAC tarafından insani yardım için kalkınma yardımları gibi daha belirgin, sektörel bir tanımlama yapılmaktadır. Buna göre insani yardım, tarafsızlık ve yansızlık ilkeleri etrafında, acil durumlar sırasında veya sonrasında hayat kurtarmak, manevi zararları hafifletmek ve insan onurunu korumak için tasarlanmış yardımdır. Çatışma, kriz ve afetlerden etkilenen insanların barınma, gıda, su-sanitasyon, sağlık hizmetleri vb. alanlarda ihtiyaçlarını karşılayarak gündelik hayata dönmelerini kolaylaştırmak üzere yapılan yardımlar bu kapsamda değerlendirilmektedir.

Günümüzde, dünyanın çeşitli bölgelerinde yaşanan büyük çaplı krizlerle başa çıkılmakta zorlanıldığı bir vakiydir. 2017 yılı, acil insani krizlerin en kötülerinden olarak zikredilebilecek karmaşık yapıda krizlere tanık olunan bir yıl olmuştur: 2011 yılından beri devam eden Suriye krizi, Myanmar'da Arakanlıların zorla yerinden edilmeleri, Yemen'de ve Güney Sudan'da devam eden çatışmalar, birkaç yıl arayla uluslararası gündemde yer bulan Demokratik Kongo Cumhuriyeti'ndeki insani kriz, Afganistan ve Filistin kördüğümüleri... Söz konusu insani krizler, doğal ve ekolojik felaketler nedeniyle ortaya çıkan insani krizlerden ziyade siyasi çatışma, iç savaş ve işgal gibi insan toplumlarının neden olduğu insani krizlerdir. Bu krizlere bağlı olarak, 2017 yılı sonu itibarıyla, çatışma kaynaklı sebeplerle zorla yerinden edilmiş kişilerin sayısı 2016'ya oranla iki katına çıkarak 11,8 milyon olmuştur. Suriye, Demokratik Kongo Cumhuriyeti ve Irak'ta yaşanan zorla yerinden edilmeler bu rakamın yarısından fazlasını oluşturmaktadır.^[i] 2017 yılında donörlerin toplam (özel ve kamu kaynakları) insani yardım miktarı 27,3 milyar ABD doları^[ii] olurken, en çok insani yardım alan ülkeler savaş ve çatışmanın neredeyse müzminleştiği ülkeler olmuştur. Bu ülkeler sırasıyla, Suriye, Yemen, Irak, Filistin ve Güney Sudan'dır.^[iii]

Ülkemiz adına Afet ve Acil Durumu Yönetimi Başkanlığı [AFAD], Türk Kızılayı ve TİKA, dünyanın birçok yerinde öngörülemez doğal ve ekolojik felaket kaynaklı insani krizlerde, açlık ve kuraklık durumlarında, savaş, siyasi çatışma ve iç savaş kaynaklı müzmin insani krizlerin yaşandığı ülkelerde ve bölgelerde önleyici nitelikteki kalkınma işbirliklerinin yanı sıra kriz sırasında ve sonrasında acil insani yardımları ulaştırmaktadır.

Öte yandan, dünyanın karşı karşıya kaldığı insani krizlerin tamamında Türk sivil toplum kuruluşlarını da görmek mümkündür. Uluslararası kuruluşların ve donör ülkelerin gündeminde olan başta Suriyelilere yönelik insani yardımlar olmak üzere, Türk STK'ları Arakanlılara, Filistin'e ve Afrika'ya insani yardımlarını ulaştırmaktadır. Türk STK'larının 2017 yılı içerisinde sağladığı toplam acil ve insani yardım miktarı 101,16 milyon dolardır.

İnsani yardımların toplam kalkınma yardımları içindeki payı her geçen yıl artış göstermektedir. Bu durumun nedenleri arasında, uluslararası kamuoyunun, donör ülkelerden öngörülemez doğal afetlere ya da müzmin insani krizlere cevap vermelerini beklemesi gösterilebilir. BM üyesi ülkelerin kabul ettiği, 2015-2030 döneminde ulaşılması amaçlanan ve uluslararası kalkınma gündemine yön veren sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin oluşumuna ve uygulanmasına yön veren en önemli mottosu, kalkınma seviyesi ne olursa olsun, insani krizlere maruz kalanlar ve mutlak yoksulluk içinde olanlar ile kadınlar, çocuklar ve engelliler gibi dezavantajlı grupların öncelikli olması gerektiğini söyleyen "Hiç Kimseyi Geride Bırakmamak" (Leaving No One Behind) olmuştur. 2016 yılında, İstanbul'da ülkemizin ev sahipliğinde ilk kez gerçekleşen Dünya İnsani Zirvesi'nin de en önemli sloganı olan "Hiç Kimseyi Geride Bırakmamak" ile birlikte insani yardımlar ve kalkınma

[i] Global Report on Internal Displacement 2018.

[ii] Enflasyondan arındırılmış sonuçlar kullanılmıştır.

[iii] Global Humanitarian Assistance Report 2018. (<http://devinit.org/post/global-humanitarian-assistance-report-2018/>; Erişim tarihi: 15 Ağustos 2018)

yardımları arasında daha sağlam bir köprü kurulmaya çalışılmış ve ülkemizin 2011 yılında Somali'deki açlık krizine acil insani müdahalesiyle başlayan bütüncül kalkınma yaklaşımı örnek gösterilmiştir.

Türkiye'nin 2017 yılında gerçekleşen toplam insani yardım tutarı 7.277,77 milyon ABD doları olmuştur. Ayrıca, toplam resmi kalkınma yardım tutarının 7.188,45 milyon ABD dolarını, en fazla Suriyeli sığınmacı barındıran ev sahibi ülke olarak Türkiye'nin Suriyelilere yönelik yardımları oluşturmaktadır.

Türkiye, Development Initiatives adlı kuruluşun yayınlamış olduğu 2018 Küresel İnsani Yardım Raporunda, 2017 yılı içerisinde 8,070 milyar ABD doları^[iv] ile tutar bakımından en çok insani yardım yapan ülke olmuştur. Türkiye'yi, 6,683 milyar ABD doları ile ABD izlemektedir. Milli gelirinin %0,85'ine denk gelen insani yardım tutarı ile Türkiye, 2015 ve 2016 yıllarında olduğu gibi, 2017 yılında da en çok insani yardım yapan ülke, bir diğer deyişle 'en cömert ülke' performansını korumuştur.

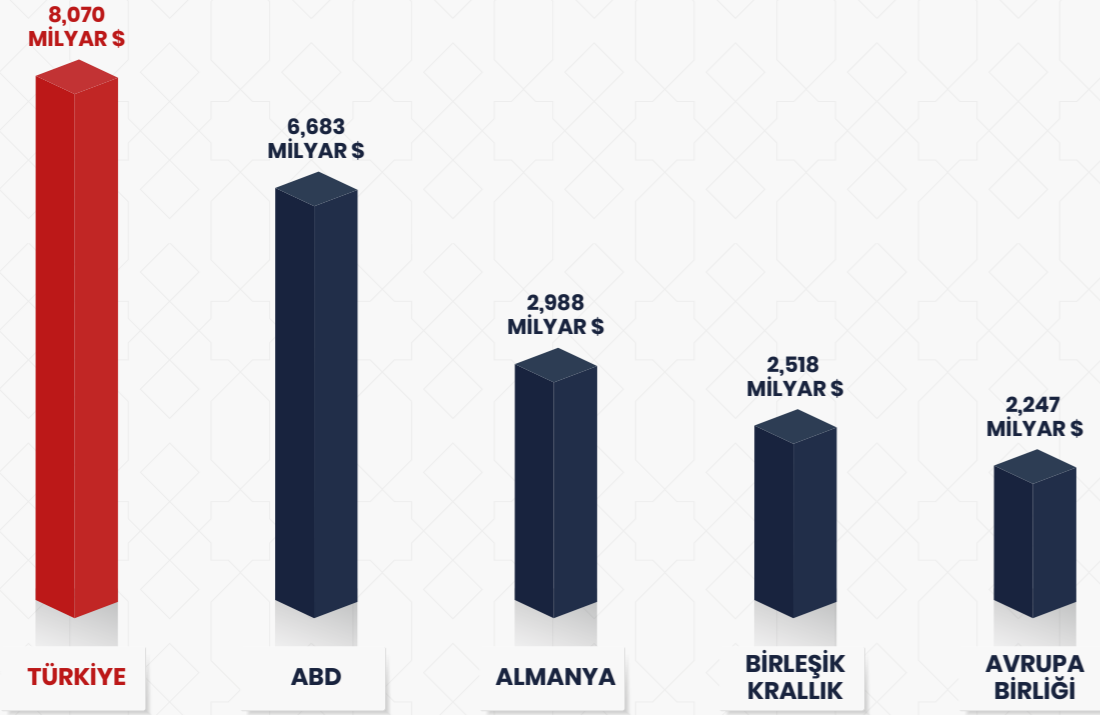
Hiçbir ayırım gözetmeksizin toplumun tüm kesimlerini kapsayan anlayışıyla Türkiye "hiç kimseyi geride bırakmamak" [leaving no one behind] çerçevesine uygun yardımlarıyla kalkınma işbirliği çabalarını sürdürmektedir.

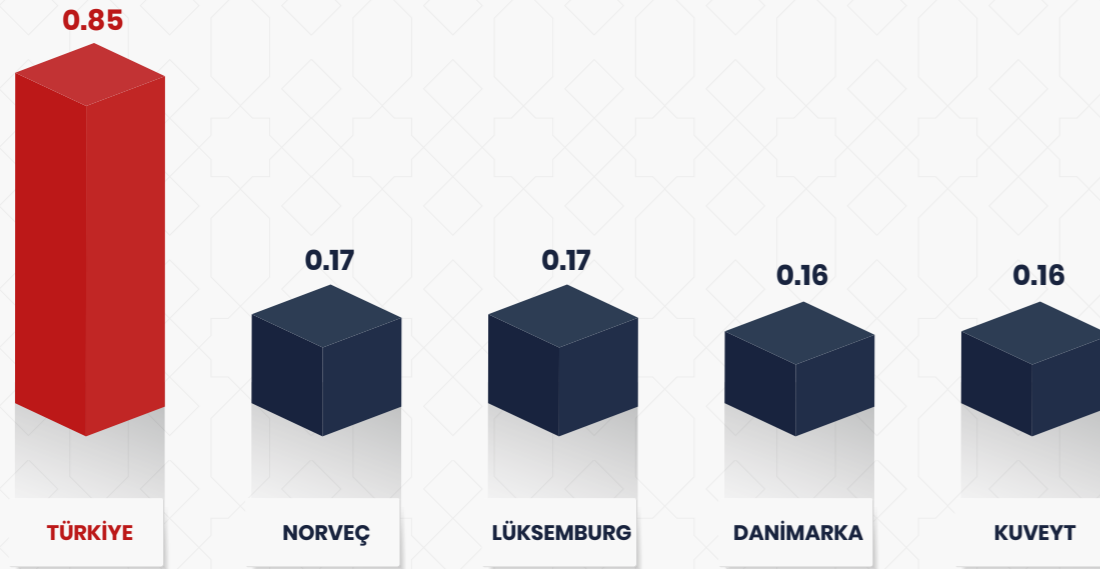
■ Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı [TİKA] tarafından Karadağ'da yaşayan 150 ihtiyaç sahibi aileye dağıtılan gıda paketi.

[iv] Enflasyondan arındırılmış sonuçlar kullanılmıştır.

Grafik 16: En Fazla İnsani Yardım Yapan Ülkeler [2017; Milyon Dolar]*

Grafik 17: Milli Gelire Oranla En Fazla İnsani Yardım Yapan Ülkeler [2017, %]*

* Global Humanitarian Report 2018, Development Initiatives

ARAKANLILARA YÖNELİK YARDIMLAR

Arakanlılar, Tibet-Burma kökenli etnik ve dini gruptur ve Myanmar'da Rakhine Bölgesi'nde yaşamaktadır ve bir milyonun üzerinde nüfusa sahip, pek çok zulme uğramış Müslüman bir gruptur. Arakanlılar, Myanmar Hükümeti tarafından vatandaş olarak kabul edilmemektedir. Ülkedeki milliyetçi Budist gruplar, Müslüman grupların Myanmar'ı terk etmeleri ve Müslümanlara ait dükkanların kapatılması için sık sık boykot çağrısında bulunmaktadır.

Ülkemizin acil insani yardımlarını ulaştıran TİKA, AFAD ve Türk Kızılayı, Arakanlılara yönelik yardımlarını hem Myanmar'da hem de Bangladeş'te sürdürmektedir.

Myanmar'daki Arakanlıların hem birlikte yaşadıkları komşularıyla hem de devletle yaşadığı uzun süreli gerilim, 2012'de yaşanan yoğun şiddet olayları ve yüzbinlerce Müslüman Arakanlının zorla yerinden edilmesi, yüzlercesinin de öldürülmesiyle dünya kamuoyunun dikkatini çekmiştir. Arakanlılar, Myanmar devleti tarafından vatandaş olarak tanınmamaktadır ve 2016 yılında ülkede gerçekleşen ilk demokratik seçime katılamamışlardır.

Myanmar'da yıllardır süregelen Arakan Müslümanlarıyla ilgili çatışmaların 25 Ağustos 2017 tarihinde gerçekleşen olaylarla yeniden artmasıyla birlikte 655.000 kişi Bangladeş'e sığınmıştır. 2017 sonu itibarıyla^[1] bu rakamın 750.000 bin kişiye ulaştığı tahmin edilmektedir. UNICEF'e göre Bangladeş'e sığınan Arakanlıların yarısından fazlasının çocuk olduğu tahmin edilmekte ve bu duruma dünyanın en hızlı büyüyen insani krizi olarak işaret edilmektedir. Bangladeş'e sığınan Arakanlılar, ülkedeki mülteci kamplarında temel ihtiyaçlarını karşılamaktan yoksun bir şekilde yaşam mücadelesi vermektedir. Ülkemizin acil insani yardımlarını ulaştıran TİKA, AFAD ve Türk Kızılayı, Arakanlılara yönelik yardımlarını hem Myanmar'da hem de Bangladeş'te sürdürmektedir.

[1] UNICEF Bangladeş İnsani Durum Analizi Raporu No. 16.

BANGLADEŞ

Hanımefendi Sayın Emine Erdoğan'ın 7 Eylül 2017'de Bangladeş'te Arakanlıların bulunduğu kamplar bölgesine gerçekleştirdiği ziyaretle birlikte ülkemizin söz konusu mültecilere yönelik insani yardımları kapsamlı bir şekilde başlatılmıştır. Çocukların ve yetişkinlerin yetersiz beslenmesinin önüne geçmek amacıyla Bangladeş'te iki ayrı mutfak ve gıda dağıtım noktaları kurularak günde ortalama 30.000 kişiye sıcak yemek ulaştırılmıştır. Kamplara yakın bir alanda daha büyük bir mutfak kurularak 40'ı Arakanlı olmak üzere 100 kişiye geçici istihdam sağlanmıştır ve dağıtım noktalarına ulaştırılmak üzere yemek pişirilmeye devam edilmektedir. Kamplarda yaşayanlara mutfak gereçleri, battaniye ve hijyen paketleri dağıtılmıştır. Ülkemiz tarafından Balukhali-I kamp bölgesinde bir saha hastanesi kurulmuş ve mülteci kamplarında hizmet vermek üzere iki adet ambulans hibe edilmiştir.

Çocuklar için kamplarda çocuk oyun parkları ve oyun alanları oluşturulmuştur. Temiz su erişimini sağlamak ve özellikle beş yaş altı çocuklarda ölümle sonuçlanan kolera, tifo ve dizanteri gibi suyla bulaşan hastalıkların önüne geçmek amacıyla 8 adet su kuyusu açılmıştır. Kamplarda yer bulamayanların barınma ihtiyacını karşılamak üzere 100 aileye çadır sağlanmış ve 1200 aileye yakacak malzemesi dağıtılmıştır. Özellikle beş yaş altı çocuklarda yetersiz beslenmenin önüne geçebilmek amacıyla dayanıklı olması da göz önünde bulundurularak 1000 aileye süt tozu dağıtılmıştır. 2017 yılı Ramazan ayı boyunca her gün 700.000 kişiye iftar için sıcak yemek dağıtılmış ve 2500 kişilik de iftar sofrası kurulmuştur. Yine Ramazan ayı boyunca 25.000 gıda kolisi ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmış ve 25.000 kişiye hijyen paketi dağıtılmıştır.

Bangladeş

Çocukların ve yetişkinlerin yetersiz beslenmesinin önüne geçmek amacıyla Bangladeş'te iki ayrı mutfak ve gıda dağıtım noktaları kurularak günde ortalama 30.000 kişiye sıcak yemek ulaştırılmıştır.

SURİYELİLERE YÖNELİK YARDIMLAR

Krizlerin artmasıyla birlikte ülkesinden kaçmak ve mülteci durumunda yaşamak zorunda kalan insan sayısı artmaya devam etmektedir. 2011 yılında başlayan Suriye krizi, altıncı yılını doldururken, uzun dönemli bir yerinden edilme durumunun etkileri daha da içinden çıkılmaz hale gelmektedir. 2011'den beri ülkemize sığınan Suriyeli sayısı hızla artarak 3 milyonun üzerine çıkmıştır. Birleşmiş Milletler'e göre en çok Suriyeli sığınmacı barındıran ev sahibi ülkeler sırasıyla Türkiye, Lübnan ve Ürdün'dür. 2017 yılında ülkemizin Suriyelilere yönelik gerçekleştirdiği resmi kalkınma yardımı 7.188,45 milyon dolar olmuştur.

Birleşmiş Milletler Mülteci Örgütü'nün [UNHCR] İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra yaşanan en büyük insani kriz olarak işaret ettiği ve en çok nüfus hareketliliğinin görüldüğü Suriye krizinin başladığı Mart 2011 yılından bu yana devam eden çatışmalardan ve kriz ortamından kaçarak Türkiye'ye sığınan Suriyelilerin ülkemize ilk girişlerini takiben 29 Nisan 2011 tarihinde Dışişleri Bakanlığı, AFAD ve Türk Kızılayı koordinasyonunda "Suriye Krizi İnsani Yardım Operasyonu" başlatılmıştır.

Hâlihazırda 3 milyondan fazla Suriyeliye "Geçici Koruma"^[1] statüsü (Geçici Koruma kimlik kartı- biyometrik kayıt) ile ülkemizde yaşama hakkı verilmiştir. Türkiye, din, dil, ırk ayrımı yapmadan uyguladığı açık kapı politikası ile şu an dünyada, topraklarında en çok sığınmacı barındıran ülke durumundadır. Ülkemizdeki Suriyeliler, sağlık, eğitim, adalet ve güvenlik, belediyeçilik hizmetleri, nüfus işlemleri, bazı bankacılık hizmetleri gibi temel hizmetlerden yararlanabilmektedir. Kentlerde (geçici barınma merkezleri dışında) yaşayan Suriyeliler seyahat etmekte ve barınma yerini seçme konusunda özgür olup, geçici koruma kaydının yapıldığı il içinde

Türkiye'deki Suriyeliler

olmak suretiyle yukarıda sayılan genel hizmetlere erişebilmektedir.^[2] Ayrıca, özellikle gençler ve kadınlar Türk vatandaşlarının faydalandığı birçok sosyal hizmete de (kamu kurumları tarafından işletilen gençlik kampları, spor ve el sanatları merkezleri, dil kursları, çocuk ve kadın koruma hizmetleri, yoksul ailelere ayni ve nakdi yardım) ücretsiz olarak erişebilmektedir.

[1] 6458 sayılı Kanunun "Geçici Koruma" başlıklı 91 inci maddesine göre; "(1) Ülkesinden ayrılmaya zorlanmış, ayrıldığı ülkeye geri dönemeyen, acil ve geçici koruma bulmak amacıyla kitlesel olarak sınırlarımıza gelen veya sınırlarımızı geçen yabancılara geçici koruma sağlanabilir. (2) Bu kişilerin Türkiye'ye kabulü, Türkiye'de kalışı, hak ve yükümlülükleri, Türkiye'den çıkışlarında yapılacak işlemler, kitlesel hareketlere karşı alınacak tedbirlerle ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlar arasındaki iş birliği ve koordinasyon, merkez ve taşrada görev alacak kurum ve kuruluşların görev ve yetkilerinin belirlenmesi, Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir." Bu çerçevede, Bakanlar Kurulu tarafından 13/10/2014 tarihinde Geçici Koruma Yönetmeliği çıkarılmıştır.

[2] Suriyelilerin Geçici Koruma kayıtlarının bulunduğu ilde yaşamaları beklendiğinden özellikle sağlık (acil durumlar dışında) ve eğitim hizmetlerine kayıtlı oldukları ilde erişebilmektedirler.

Suriye krizinin dolayısıyla Suriyelilerin ülkemize gelişinin başladığı 2011 yılından günümüze kadar geçen süreyle birlikte hem krizin niteliği hem de Suriyelilerin ihtiyaçları her geçen gün değişmektedir. Ev sahibi ülke olarak Türkiye, ülkemize sığınan Suriyelilerin kendi ülkelerindeki kriz sona erdiğinde kendi kendine yeten, daha güçlü bireyler olarak geri dönmelerini sağlamak üzere sosyo-ekonomik ihtiyaçlarının karşılanması için bütüncül bir yaklaşım ortaya koymaktadır.

Sayılar sürekli değişmekle birlikte, ülkemizdeki Suriyelilerin yaklaşık yüzde 8'i isteğe bağlı olarak 10 ilimizde bulunan geçici barınma merkezlerinde yaşamakta olup, orada kalışları boyunca barınma, iye, sağlık, eğitim (kreş ve temel eğitim, meslek edindirme, dil, kişisel gelişim vb. eğitimi), sosyal, kültürel ve diğer ihtiyaçları (psiko-sosyal destek, kadının ve ailenin korunması, tercümanlık, ibadet ve din hizmetleri, alışveriş, haberleşme, spor faaliyetleri, TV - internet alanları, parklar vb.) karşılanmaktadır. Ayrıca bu merkezlerde sürekli olarak güvenlik, temizlik ve çevre sağlığı, su-sanitasyon, elektrik ve diğer altyapı, ve itfaiye hizmetleri sunulmaktadır. Mahalleler şeklinde yapılandırılan barınma merkezlerinde sakinlerin yönetime demokratik bir şekilde katılımını sağlamak için genç, çocuk ve kadın meclisleri ile mahalle temsilcileri belirlenmektedir.

Hâlihazırda 3,5 milyona yakın Suriyeliye "Geçici Koruma" statüsü (Geçici Koruma kimlik kartı- biyometrik kayıt) ile ülkemizde yaşama hakkı verilmiştir.

Geçici Barınma Merkezleri valilikler tarafından yönetilmekle birlikte, bu merkezlerin kurulması ve kapatılması kararını veren AFAD sunulan hizmetlerle ilgili tüm koordinasyonu da sağlamaktadır. Bu hizmetler AFAD yanında Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, Kızılay, Diyanet İşleri Başkanlığı ve birçok bakanlığın ortak çalışmasıyla gerçekleştirilmektedir. Suriyelilere yönelik bu yaşam alanlarının yüksek standartları BM yetkilileri ve genel olarak uluslararası camia tarafından takdir edilerek örnek gösterilmektedir. [11]

Türk Kızılayı tarafından Türkiye'nin farklı yerlerinde Suriyelilere yönelik Toplum Merkezleri kurulmuştur ve bu merkezlerde özellikle çocuklara, kadınlara ve gençlere yönelik çeşitli projeler ve faaliyetler yürütülmektedir. Kızılay ve Birleşmiş Milletler Dünya Sağlık Örgütü [DSÖ] finansal iş birliğiyle Suriyeli ailelere, ailedeki birey sayısına göre aylık nakit yüklemesi yapılan KızılayKart hizmeti başlatılmıştır. Bu uygulama, kentlerde yaşayan birçok Suriyeli için anlaşmalı marketlerden düzenli olarak alışveriş yapabileme imkânı sunacak şekilde genişletilmiştir.

Türkiye'nin yardımları sadece sınırlarımız içindeki Suriyelilere değil, sınır noktasında ve ötesinde bulunan yardım merkezlerine, Suriye içindeki sivil halka da ulaştırılmaktadır. TİKA, AFAD ve Türk Kızılay'ının yanı sıra sivil toplum kuruluşlarımız da Suriye'de çatışmalar arasında sıkışmış, yaşamsal ihtiyaçlara erişimi yok denecek kadar az olan bölgelere ekmek fırınları kurmaktan okul tamiratına, mesleki eğitimden psiko-sosyal desteğe ve öğretmenlere eğitim faaliyetlerini sürdürebilmeleri için mali desteğe kadar pek çok alanda yardımlarını sürdürmektedir.

Ülkemizin Suriyelilere yönelik yardımlarında Türk sivil toplum kuruluşlarının faaliyetleri de büyük önem taşımaktadır. 2017 yılında Türk STK'larının Suriyelilere yönelik yardım miktarı 419,34 milyon dolardır. Özellikle ülkemizde barınan Suriyelilerin gündelik hayatlarına devam edebilmeleri, Suriyeli çocukların eğitim ve öğretim hayatlarına eksiksiz bir şekilde devam edebilmeleri için Türk STK'ları etkin faaliyetler gerçekleştirilmektedir.

[11] Afetlerde ve acil durumlarda sağlanan geçici barınma hizmetlerinde yeni bir standart oluşturan AFKEN (Afet Geçici Kent Yönetim Sistemi) 2015 yılında Birleşmiş Milletler tarafından En İyi Kamu Hizmeti Ödülüne layık görülmüştür.

Yunus Emre*

“Bir gönülü yaptın ise
Er eteğin tuttun ise
Bir kez hayır ettin ise
Binde bir ise az değil”

*Mutasavvıf, şair 13. yy

TÜRK SİVİL TOPLUM KURULUŞLARININ YARDIMLARI

TÜRK SİVİL TOPLUM KURULUŞLARININ YARDIMLARI

Türk STK'larının Suriye, Afganistan ve Myanmar gibi yoğun çatışma ve kriz durumlarında sağladıkları insani yardımlar dışında dünyanın birçok yerinde ve çeşitli sektörlerde gerçekleştirdikleri proje ve faaliyetlerle ilgili aşağıda bazı örnekler sunulmuştur.

SOSYAL HİZMETLER

Yetim Sponsorluk Programı:

Türk STK'larının öncelik verdiği yetimlerin eğitim ve eğitim ihtiyaçlarının giderilmesi kapsamında uzun yıllardır devam eden program kapsamında 2017 yılı içerisinde 35 ülkede bulunan binlerce yetime eğitim sponsorluk desteği sağlanmıştır.

Yetim Projeleri:

Afganistan, Arnavutluk, Azerbaycan, Bangladeş, Bosna-Hersek, Burkina Faso, Endonezya, Eritre, Filipinler, Filistin, Karadağ, Kırgızistan, Mısır, Myanmar, Nepal, Nijer, Pakistan, Ruanda, Sırbistan, Tayland, Tanzanya'da bulunan yetimlere ve ailelerine giysi ve gıda yardımı sağlanmıştır.

YETİM AİLELERİNİ DESTEKLEME PROJELERİ:

• Somali 'de ve Eritre 'de yetim ailelerinin hayatlarını daha kolay idame edebilmesi amacıyla süt keçisi ve sağmal inek alımı yapılmıştır.	
• Arnavutluk 'ta yetim ailelerine gelir getirici faaliyet sağlaması için çiftlik tavuğu, koyun ve keçi alımı ve arı kovani dağıtılması gibi tarımsal üretimi artırıcı projeler gerçekleştirilmiştir.	
• Pakistan 'da ve Somali 'de yetim annelerine dikiş makinesi sağlanmıştır.	
• Azerbaycan 'da yetim aileleri için kümes tavukçuluğu ve süt inekçiliği geliştirilmesine yönelik projeler gerçekleştirilmiştir.	

DİĞER SOSYAL HİZMET PROJELERİNDEN ÖRNEKLER:

• Nepal 'de yangın sonrasında evlerini kaybeden aileler için ev inşa edilmiştir.	
• Endonezya 'da ve Sri Lanka'da yetimhane inşa edilmiştir.	
• Suriye Cerablus'ta yetimhane ve okul inşa edilmiştir.	
• Sri Lanka ve Zimbabve 'de okul inşa edilmiştir.	
• Kamerun 'da bulunan bir caminin eksik olan imam lojmanı inşa edilmiştir.	
• Pakistan 'da Haripur'da bir okul ve ayrıca bir meslek okulu inşa edilmiştir.	
• Kosovo 'da yurt binası inşa edilmiştir.	

“DÜNYANIN
vicdani
TÜRKİYE”

SU VE SANİTASYON

AFRİKA: Çad'ta 145, Somali'de 90, Burkina Faso'da 35, Cibuti'de 30, Etiyopya'da 37, Gana'da 35, Gine'de 30, Kenya'da 37, Mali'de 60, Nijer'de 47, Sudan'da 90, Kamerun'da 5, Tanzanya'da 33, Senegal'de 5 ve Sierra Leone'da 10 adet yeni su kuyusu açılmıştır.

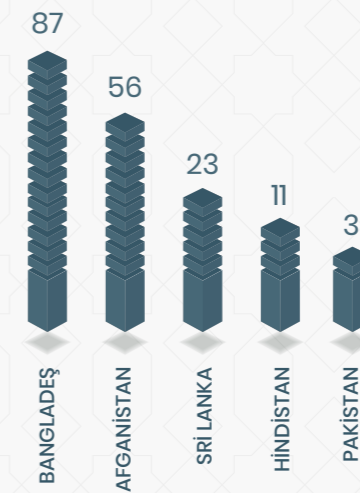
Ayrıca, Doğu Afrika Topluluğu [EAC] ülkeleri olan Burundi, Kenya, Ruanda, Tanzanya ve Uganda'da toplamda 175 adet su kuyusu açılmıştır.

ASYA: Afganistan'da 56, Bangladeş'te özellikle Myanmar'daki çatışma ortamından kaçarak Bangladeş'e sığınan Arakanlıların yaşadığı kamp alanlarında olmak üzere toplamda 87, Sri Lanka'da 23, Hindistan'da 11, Pakistan'da 3 su kuyusu açılmıştır.

Afrika'da Açılan Su Kuyuları [2017]

Asya'da Açılan Su Kuyuları [2017]

EĞİTİM

•Afganistan, Arnavutluk, Avustralya, Bosna-Hersek, Burkina Faso, Cibuti, Çad, Etiyopya, Gabon, Gambiya, Gana, Gine, Gürcistan, Kamerun, Kazakistan, Kongo, Kosova, Madagaskar, Makedonya, Mali, Moritanya, Nijer, Pakistan, Sao Tome ve Principe, Senegal, Sierra Leone, Somali, Sudan, Suriye, Tanzanya, Tunus ve Uganda'dan gelen uluslararası öğrencilere eğitim ve barınma desteği sağlanmıştır.	
•Azerbaycan'da bulunan meslek edindirme ve kültür merkezlerine destek sağlanmıştır.	
•Burkina Faso ve Mali'de, meslek edindirmeye yönelik eğitici eğitimleri gerçekleştirilmiştir.	
•Endonezya, Etiyopya, Gürcistan, Kırgızistan, Makedonya, Moğolistan, Somali, Sri Lanka ve Sudan'dan çeşitli uluslararası sempozyum ve araştırma gibi akademik faaliyetlere katılan akademisyenlerin ve uluslararası öğrencilerin akademik faaliyetlerine destek sağlanmıştır.	
•Suriye Uluslararası Şam Üniversitesi'ne destek sağlanmıştır ve Çadıkent okullarında eğitimin sağlıklı bir şekilde devam edilebilmesi için kışlık ısınma / yakacak desteği ve eğitim yöntemlerine ilişkin mesleki kapasite geliştirme seminerleri gerçekleştirilmiştir.	
•Somali Anadolu Eğitim Merkezi'ne destek sağlanmıştır.	
•Moğolistan'dan gençlere yönelik meslek edindirme eğitimleri gerçekleştirilmiştir.	
•Pakistan'da Elektrik Piyasası İşletme Kurumu'na kapasite geliştirme eğitimi verilmiştir.	

Çeyrek Asırlık Tecrübe ile
Her Gün Daha da Güçleniyoruz.

SAĞLIK

•Pakistan'da kırsal alanlarda kullanılmak üzere 8 mobil sağlık kliniği hibe edilmiştir.	
•Yemen'de çatışma mağdurları için oluşturulan Hanik Çadıkentinde sağlık kliniği yapılmıştır.	
•Haiti Irma Kasırgası sonrası acil sağlık yardım projesi gerçekleştirilmiştir.	
•Filistin Gazze Sağlık Bakanlığına ilaç yardımı yapılmıştır.	
•Arnavutluk ve Karadağ'da sağlıklı yaşam farkındalığını artırmak amacıyla sağlık eğitimleri gerçekleştirilmiştir.	
•Bangladeş ve Myanmar'da çatışma mağdurlarının tedavi olduğu klinik ve hastanelerin işletim giderleri karşılanmıştır.	
•Burkina Faso'da Nihat Albayrak Sağlık Merkezi yapılmıştır.	
•Nijer'de iki aşamalı sağlık ve insani yardım programı gerçekleştirilmiştir.	

TİKA, Kosova'da tıbbi desteğe devam ediyor.

TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI

STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI

2018

“Her Şey bir tebessüm için”

TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI

A. GMK Bulvarı No: 140 / Anadolu Meydanı ankaya / ANKARA

T. +90 (312) 939 70 00 – F. +90 (312) 939 75 15-16

www.tika.gov.tr